

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Artık generaller yönetiyor **Örtülü darbe gerçekleşti**

Kürtlerin tümüyle haklı ve ulusun geniş kesimlerine mal olmuş kurtuluş mücadelesi kaşısında acz içinde kalan sömürgeci burjuva düzen, nihayet son MGK toplantısıyla birlikte fiili sorumluluğu tümüyle orduya devretti ve Kürt halkına karşı kendi deyimiyle bir “topyekün savaş” başlattı. Topyekün savaşın başarısı için de “cephe gerisi”nin sağlam tutulması, sınırlı demokratik hakların kullandırılmaması karara bağlandı. Bu, bir bildiriyle açıkça ve tehditkar bir dille ilan edildi.

Bu son gelişmeler, sermaye devleti için biricik çözüm alternatifi olarak kalan baskı, terör ve yoketme politikasında yeni bir safhaya ulaşıldığını gösteriyor.

Bugün Türkiye’yi artık tümüyle MGK yö-netmektedir. Parlamentonun ve hükümetin hiç bir fonksiyonu kalmamıştır ve bir darbe bildirisi olarak görülmesi gereken MGK açıklaması bunun ilanidir.

Darbe tartışmalarıyla başlayan ve darbeye karşı “demokrasi savunusu”yla süren orta oyununun ortaya koyduğu bir gerçek varsa o da rejimin iflasının resmen tescilidir. MGK toplantısı tam da bu tartışmalarla aynı günlerde gerçekleşti. Rejimin iflas ettiği her durumda olduğu gibi, ordu yönetimi kendi politikaları çerçevesinde ele aldı. Muhtemel bir askeri darbeye ilişkin tartışmaların, “demokrasiyi savunma” kampanyalarının ve Meclis’in başkanlık koltuğundaki soytarısı Cindoruk’un “darbeye direniriz” türünden sahte kabadayılıklarının ortak amacı, aynı günlerde gerçekleşen bu örtülü darbeyi gözlerden gizlemekten başka bir şey değildi gerçekte.

Evet, şu an Türkiye’de kendine özgü bir darbe gerçekleşmiş durumda. Peru’daki Fujimori

darbesinin değişik bir versiyonu. Orada meclisi feshetmek gerekmişti. Türkiye’de buna henüz gerek duyulmuyor. Zira Meclis ve onun sözde icra organı hükümet, emir komuta zinciri içindeki yerlerini layıkıyla almış bulunuyorlar. Bugünün dünyasında bu denli uysal, kişiliksiz, yetkilerini gönüllü olarak devreden bir meclise muz cumhuriyetlerinde dahi zor rastlanır.

Türk siyasal sisteminde MGK Meclisin üstünde gerçek yasama organıdır ve ordunun tam denetimindedir. TBMM bir tür alt meclistir ve görevi MGK’dan gelen karar ve direktiflere siyasal “meşruiyet” içinde hukuksal bir biçim kazandırmaktır. Hükümetler de meclisin değil fakat MGK’nın denetiminde bir icra organı olarak iş görürler. Fakat yine de burjuva politika yaşamının doğası gereği, bu tür bir işlerlik, bazı dönemler çelişkilerle içiçe ve sancılı yaşanmakta, belli güçlükler ve pürüzler yaratabilmektedir. Düzen bunalımının bu tür “sorunları” kaldıramadığı durumlarda, bu oyuna son verilir ve ordu çelişkisiz ve pürüzsüz “topyekün” bir müdahale için yönetimi ele alır. Bugünün Türkiye’inde şükür ki böyle “pürüzler” olmadığı için Meclis biçimsel varlığını sürdürmektedir.

Tüm öteki bunalımlı ülkelerde de işler aşağı yukarı böyle yönetilir. Latin Amerika ülkeleri bunun klasik örneklerini sunarlar. Bununla birlikte, ‘80’li yılların ikinci yarısında peşpeşe “demokrasiye geçen” bu aynı Latin Amerika ülkeleri için, emperyalist merkezler, son yıllarda yeni bir taktik geliştirmiş bulunuyorlar. Bu, bazı ülkelerde, en son olarak da Peru’da gündeme geldi. Esası özetle şöyledir: Toplumsal hoşnutsuzluk ve muhalefetin güçlü askeri rejimleri dayanılmaz kıldığı bir noktada

ve devrimci hareketin bir süre için ezilmiş olmasının avantajıyla yeniden “demokrasiye geçen” ülkelerde, birtürlü çözüm bulunamayan iktisadi, toplumsal ve siyasal sorunlar, hızla bu sözde “demokrasi”yi kapitalist düzen için bir kez daha dayanılmaz kılabilmektedir. Fakat bunu, zaten henüz yeni geride bıraktıkları askeri rejimlerle değiştiremedikleri için, askeri rejimin politika ve uygulamalarını bu kez “demokrasi”nin biçimsel kurumlarıyla birarada yürütecek şekilde gündeme getirme taktiği izleniyor. Bu bildiğimiz “güdümlü demokrasi”nin bizzat kendisini akla getirir de, aslında ondan farklıdır ya da onun daha özel bir biçimidir. Biçimsel planda seçimler, parlamento, partiler vb. varlıklarını sürdürmekte, fakat toplumsal muhalefete ve devrimci örgütlere karşı askeri rejim dönemlerini hiç bir biçimde aratmayan bir sistematik bastırma politikası buna eşlik etmektedir. “Terörizme karşı” mücadele her yerde bunun ideolojik dayanağı olarak kullanılıyor.

Türkiye’de 20 Ekim erken genel seçimlerinin ardından hızla gündeme gelen bu oldu ve son MGK toplantısı bu yeni durumu taçlandırdı. Bu noktaya varan gelişmelerin bir “demokratikleşme süreci” kampanyası eşliğinde yaşanması, yeni taktiğin kendine özgü karakteri bakımından son derece anlamlıdır.

DYP-SHP koalisyonuna eşlik eden gerici propaganda saldırısının bir amacı da rejimin kendi içinden güçlü bir politik alternatif çıkarabildiğini göstermek, özellikle yığınları buna inandırmaktır. Olayların seyri koalisyon daha bir yılını doldurmadan bu yalanı çöktü. Koalisyon iflas etmiştir; bunu artık kendileri de itiraf ediyorlar. Gelişmeler rejimin tek politika alternatifinin baskı veterör, bu çerçevede gerçek icra organının da Genel Kurmay-MİT hakimiyetindeki MGK olduğunu artık daha açık hale getirmiş bulunuyor. “Genel Kurmay hükümeti”, yerini Genel Kurmay’ın kendisine bıraktı. Süleyman Demirel değil Doğan Güreş temel politikaları açıklıyor ve özel savaş icraatını kamuoyu önünde yönetiyor.

Dolayısıyla ordudan bugün için klasik türden bir askeri darbe beklemek anlamsızdır. Ordu bu aynı şeyi “sivil” biçimde gerçekle-

tirmiştir bile. Devir-teslim sorunsuz yaşandı. Demirel, darbe tartışmaları sırasında, bir sürü demagojik boş lafın arasına basit bir gerçeği sıkıştırıverdi. Darbeyi yapacak olanlar, bugün yapılmakta olandan farklı ne yapacaklar, ne değişecek? diye sordu. İşin özü ve özeti budur. Ordu darbe koşullarında sahip olabileceği her araç, olanak ve yetkiye artık sahiptir, fazladan bir de icraatı “sivil” bir şalla örtüldür. Bu sayede generallerin yönettiği bir rejim hala “parlamentar demokrasi” olarak bile pazarlanabiliyorsa, bu safhada kaldırılması oldukça zor, yalnızca sıkıntıları çoğaltacak klasik bir darbeye ne lüzum kalır.

Devlet Kürdistan’da zaten topyekün bir özel savaş yürütüyor. Toplu katliamlar düzenliyor, kent ve köyleri bombalıyor, toplu göçe zorluyor, tanınmış Kürt aydınlarını ve politikacılarını canice bir kirli savaşın hedefleri olarak seçiyor vb. Bu durumda bu savaşın dozajını artırmak dışında, örtülü darbenin Kürdistan’daki uygulamalar bakımından çok yeni bir anlamı yok. Kürdistan için yenilik, tartışması sürdürülen “Dersim usulü” çözüm olabilir ki, sömürgeci rejim bu gücü henüz kendisinde bulamıyor.

Yine de Kürdistan için açıkça ortaya konan bir hedef var. Bu, “psikolojik üstünlüğü” yeniden ele geçirmek olarak tanımlanıyor. Devlet bunu bir ara kazandığını, fakat sonradan kaybettiğini, PKK’nın, inisiyatif ve onunla birlikte psikolojik üstünlüğü ele geçirdiğini, kendi hizmetindeki kalemler aracılığıyla itiraf ediyor. MGK toplantısının hemen ardından yapılan ve bütün ordu erkanının katıldığı Şırnak’taki “anamlı tören”, bu üstünlüğü ele geçirmek için kullanılacak araç ve yöntemler hakkında açık bir fikir veriyor.

Bunun bir öteki boyutu, “PKK vahşeti” teması üzerine kurulu geniş çaplı yeni bir propaganda kampanyası. MGK toplantısının hemen ardından ve MGK bildirisinde ortaya konan amaçlar doğrultusunda kudurmuşçasına seferber olmuş bulunan sermaye basını, daha şimdiden bu görevini layıkıyla yerine getiriyor. Bu propagandanın özellikle Türk emekçi yığınlarını aldatıp sersemletme ve devletin vahşetini gözlerden gizleme şeklindeki alışıl-

miş amacının yanı sıra, uluslararası kamuoyuna yönelik bir yönü var. Ulusal kurtuluş mücadelesinin son zamanlarda uluslararası planda kazandığı mevziler, eskiden “terör örgütü” sayılan PKK’nın gitgide daha geniş kesimlerde Kürt halkının temsilcisi olarak kabul görmesi, sömürgeci devleti telaşa düşürmüş bulunuyor. Dış politika yazarları döne döne buna ilişkin kaygılarını dile getirmekteydiler.

MGK’nın bu sorunu tartıştığı ve “terör örgütü” temasına yeniden inandırıcılık kazandıracak bir kampanyayı planladığı anlaşıyor. Bu kampanyanın kirli savaş yöntemleriyle, katliam provakasyonlarıyla elele yürüyeceğine kuşku yok.

Fakat örtülü darbenin asıl hedefi “cephe gerisine” yöneliktir. MGK bildirisi yasal hak ve olanakların mücadeleyi destekleyici tarzda kullanılmasının engelleneceğini açıkça ilan etmiştir. HEP ile yurtsever ve devrimci basın açıkça hedef gösterilmiş, nitekim HEP tutuklamaları ve gazete-dergi toplatmalarıyla icraata derhal başlanmıştır.

Bu alana saldırıların hangi ölçülere varacağı henüz belli olmamakla birlikte, MGK darbesinin asıl hedefinin buraya yönelik olduğu kesindir. Devlet Kürt devrimci hareketinin bu alanı cephedeki savaşın ihtiyaçları doğrultusunda ne denli etkili ve çok yönlü kullanabildiğini görmüştür ve bunun önüne geçmek istemektedir. Öte yandan Türkiye devrimci hareketinin çok sınırlı olan desteğine bile tahammülü yoktur. Fakat bu alanı etkisizleştirmek o kadar kolay olmayacaktır. Zira bu mevziler bahsedilmemiştir, tam da sürmekte olan mücadelenin gücüyle elde edilmiştir. Mücadeleyle kazanılan mücadeleyle korunacaktır.

Bununla birlikte, son gelişmeler, Türkiye’nin mevcut koşullarında kaçınılmaz olarak iğreti ve güvenilmez kalacak olan legal araç ve yöntemlere aşırı eğilimin bir dar görüşlülük ve politik bölnlük örneği olduğunu da bir kez daha göstermiştir. Kendini bu alana fazlasıyla angaje etmiş çevreler gelişmeler karşısında ciddi sıkıntılarla karşı karşıya kalacaklardır. *Ekim*, geçen sayısında, “*Peki sermaye düzeninin tüm politikalarını devlet terörüne endekslediği bir evrede, Türkiye*

devrimci hareketini saran tasfiyeci-legalist cereyanı nasıl anlamak gerekir?” diye sormuştu. Bu soru şimdi çok daha anlamlı ve hayatidir. Gerçekler o kadar kabadır ki, onları en kör gözler bile görebilirler, bunu istiyorlarsa eğer...

Tüm tarihsel deneyim burjuvazinin Kürdistan’daki mücadeleye karşı gündeme getirdiği politikaların Türkiye’nin genelini belirlediğini, Kürt hareketiyle işçi ve emekçi hareketine bir aradadarbe vurduğunu gösteriyor. İşçi hareketi bugün geri ve zayıftır, burjuvazi bu zaafı etkili bir gerici-şoven kampanya eşliğinde bugüne kadar iyi değerlendirdi. Fakat dayanılmaz yaşam koşulları işçileri yeniden mücadeleye yöneltiyor. Bu durumda, gerçekleşen darbenin sonuçları toplu sözleşme dönemine giren yüzbinlerce işçiye de yansımaktır. Devlet estirdiği genel terörle işçileri de tereddüte ve zayıflığa itmeyi amaçlıyor. Darbe tartışmaları döneminde devletin kirli savaşı çerçevesinde büyük kentlerde peşpeşe patlatılan bombaların temel bir hedefi, yığınları “terör” psikozu ile yıldırmaaktır.

Bu gerçekler işçi yığınlarına yönelik somut bir politik çalışmanın, siyasal gerçekleri açıklama faaliyetinin acil ve öncelikli konularını veriyor. Devletin kardeş Kürt halkının tümüyle haklı ve meşru ulusal özgürlük mücadelesine yönelttiği her yeni saldırının işçi sınıfı ve genel olarak Türk emekçi sınıfları için anlamını somut ve sistemli bir çabayla döne döne ortaya koyabilmeliyiz.

Komünistler olarak mücadele koşulları bakımından daha zorlu bir döneme girmiş bulunuyoruz. Burjuvazinin mücadeleyle kazanılmış mevzilerimize saldırısına tüm gücümüzle direneceğiz, onları savunacağız ve onlardan yararlanmayı sürdüreceğiz. Bununla bütünüyle açık olunmalıdır. Fakat stratejik önceliklerimizin, illegal örgütlenme ve çalışmanın hayati anlamını bugün her zamankinden daha derin kavramak ve gözetmek sorumluluğu ile yüzyüzeyiz.

Örgütümüzün önünde bulunan ve halen tartışılmakta olan sorunlar şimdi çok daha özel bir önem ve anlam kazanmış bulunmaktadır.

Musa Anter cinayeti ve ardından “Şırnak’ta bir tören”

Musa Anter’in katledilmesi ilk bakışta Kürdistan’da artık olağanlaşmış kontr-gerille cinayetlerine eklenmiş bir yeni halka gibi görünür. Ne var ki Musa Anter’in kurumlaşmış ve tüm Kürt ulusuna malolmuş kişiliği gözönüne alındığında bunu böyle düşünmek olanaksızdır. Tam da Musa Anter’in bu kişiliğinden dolayı bu alçakça cinayetin sembolik anlamı, devletin Kürt halkına karşı tutumunu özetler. Bir bahka ifadeyle, bu cinayetin sembolik anlamı Şırnak katliamıyla eşdeğerdedir.

Ordunun ağırlığını koymasıyla birlikte devletin Kürt politikası ufak tefek pürüzlerden ve inandırıcılığını çoktan yitirmiş “halka şefkat”, “Kürt realitesini kabul” gibi inceliklerden arındırıldı, şu sade biçime büründü: Ne pahasına olursa olsun ezmek son MGK bildirisiyle bu dünya aleme ilan da edildi.

MGK toplantısından önce Demirel bir basın toplantısı yapmıştı. *Hürriyet*’ten Ertuğrul Özkök, bu basın toplantısının metninden bazı pasajlar aktarmış ve şöyle yorumlamıştı. “*Bu bir anlamda, üstü kapalı şekilde Şırnak olayının özeleştirisi olarak kabul edilebilir*”. Ne var ki bu aynı yazar, yalnızca dört gün sonra, “*Şırnak’ta Bir Tören*” başlığı ile yeni bir yazı yayınladı. Tüm gazetelerin kuşkusuz Genel

Kurmay direktifleri doğrultusunda geniş yer ayırdığı bu tören, Şırnak yıkım ve katliamının başkahramanı Tuğgeneral Mete Sayar için yapılıyor. *Cumhuriyet* “tören” haberini şöyle verdi: “*Genel Kurmay Başkanı Doğan Güreş, 18-20 Ağustos Şırnak olaylarında görev yapan Jandarma Tuğay Komutanı Tuğ General Mete Sayar’ı ‘süper kahraman’ olarak ilan etti ve kendisine ‘Üstün Başarı Nişanı’ verdi. Ayrıca bir de altın saat armağan etti.*”

Ertuğrul Özkök’ün iki yazısını ayıran dört günlük zaman aralığında MGK toplantısı, dolayısıyla örtülü darbe yaşandı. Başbakanlığı fiilen üstlenen Doğan Güreş, kuvvet komutanlarını, gazete sahiplerini ve bir adım arkasından yürüttüğü Milli Savunma Bakanını yanına alarak Şırnak’a gitti. Şırnak katilamcısı Mete Sayar’ı “süper kahraman” ilan ederek Demirel’in “üstü kapalı özeleştirisi”ni tam bir açıklık ve kesinlikle tekzip etti: Darbenin ve devletin Kürt politikasının son derece vurucu bir sunuluşu!

Sermaye basını Şırnak’ta bu “anlamli tören” düzenlenirken Ankara’da HEP’liler tutuklanıyordu ve tüm sermaye basını PKK’yı ve HEP’i hedef alan azgın bir gerici Şoven kampanyaya hız veriyordu.

Ertuğrul Özkök (*Hürriyet* 25 Eylül 92): “Türkiye’nin şu aşamada, ‘PKK’yla savaşmak’ dışında oluşmuş bir mutabakatı bulunduğu söylenemez. Oysa, Demirel’in de kabul ettiği gibi, terör, bu sorunun sadece bir tarafıdır. Bu terörle birlikte yapılması gereken şeyler konusunda, toplumun bazı kesimleri arasında derin sayılabilecek farklılıklar bulunuyor.”

“‘Yapılmış (devletin güvenlik güçleri tarafından) bazı hataları çarpıtmaya ve bunlardan genelleme yapmaya gerek yoktur. Güvenlik kuvvetleri de nihayet insandır ve hadiselerin seyrine göre kimilerinin istemeden bazı yanlış davranışlar içine girmiş olmaları mümkündür.’

“Başbakan, böylece ilk defa, Güneydoğu’da bazı güvenlik görevlilerinin bazı hataları bulunduğunu söylüyor. Bu da bir anlamda, üstü kapalı şekilde Şırnak olayının özeleştirisi olarak kabul edilebilir.”

Şırnak’taki törende Genel Kurmay’dan Mete Sayar’a hitaben...

“Başta Şırnak olaylarının bastırılması olmak üzere, sorumluluk bölgenizde icra edilen tüm faaliyetlerde elde edilen başarılar, gösterdiğiniz kararlı, basiretli, soğukkanlı ve cesur tutumunuz yanında, aslarınızda sağladığınız güven duygusu ile üstün komutanlık yeteneğinizden kaynaklanan bir sonuçtur. Bu başarınız ve meziyetleriniz nedeniyle sizi tebrik ve takdir ediyor, Üstün Birlik Yetiştirme Rozeti ile ödüllendiriyorum.

Böylesine yüce vatan ve millet sevgisi ile sürdürdüğünüz faaliyetleriniz hakkında, bilinen bazı çevrelerce üretilen gerçektışı iddia ve ithamların, sizi yıldırmayacağına, bilakis azim ve iradenizi güçlendirerek başarınızın devamını sağlayacağına inanıyorum. Türk ulusu ve onun bağrından çıkan Türk Silahlı Kuvvetleri’nin daima sizin yanınızda ve desteğinizde olduğunu unutmayın”

(Ertuğrul Özkök’ün 29 Eylül tarihli Şırnak’ta Bir Tören başlıklı yazısından)

Mücadelenin baskısıyla herşey ayan-beyan *Sermaye kalemleri itiraf ediyor*

Mehmet Ali Birant (Sabah): "Avrupa'nın PKK'ya Bakışı Değişiyor"

"Hükümetler düzeyinde PKK hala Kürt terörünü yürüten bir örgüt olarak nitelendiriliyor. Ancak bu eğilimde giderek artan bir değişiklik gözlenmeye başlandı. Yani tehlike çanları çalıyor.

"Avrupa başkentlerinde Kürt konusunu yakından izleyen resmi yetkililer, çeşitli uluslararası kuruluşlardaki görevliler ve yine Batılı başkentlerdeki Türk gözlemcilerle yaptığımız konuşmalardan, Batı'nın Kürt sorununa ve PKK'ya bakışında farklılaşmanın arttığı sinyallerini aldık."

"Avrupa PKK'yı uzunca bir süredir "terör örgütü" olarak niteledi.

"Özellikle Körfez Krizi öncesinde, yani henüz Kürtleri keşfetmedikleri, daha açıkçası Kürt sorunundan haberleri olmadığı dönemlerde PKK adını sadece, öldürülen, kadınlı, çocuklu cinayetlerde duyardı. O zaman da, PKK denince hemen akla bir terör örgütü gelirdi.

"İşte bu konuda da bir değişim sözkonusu."

"PKK'nın Kürt halkının temsilcisi gibi görülmeye başlanmasını, çeşitli parlamenterlerin kendi Dışişleri Bakanlarına sordukları soruların yazılışından açıkça anlaşıldığını söylüyorlar.

"Gerçekten de, son 1 yıl içinde yerel ve uluslararası parlamentolara verilen soru önergeleri veya karar tasarılarında PKK ile ilgili olarak kullanılan dil değişiyor. Yine herkes teröre karşı çıkıyor, kınıyor ancak işin rengindeki değişiklik giderek yaygınlaşıyor."

Güngör Mengi (Sabah): "On bin silahlı bölücü, koca TC Devleti'ne kök söktürüyor."

"Demirel rakamları söyledi. Hepsini toplasanız içerde, dışarda 10 bini geçmiyorlar.

"Ama bu on bin silahlı bölücü, koca Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne kök söktürüyor.

"Kan akıyor.. İnsanlar güven duygularını kaybediyor.. Siyasal ve ekonomik istikrar bozuluyor, gelişme gecikmeye uğruyor.

"Her biri farklı çözüm savunuyor.

"Bir de kişileştirilmesi zor "devlet" diye bir varlık var. Son sözcüsü olan Yargıtay Başkanı'na bakılırsa hiç bir tavize yanaşmıyor."

"Devlet politikası Kürt sorununu bugünkü noktaya getirdi. Bu yolun sonu parlak değil..

Mehmet Ali Birant (Sabah): Ordu daha ne istiyor?

"Koalisyon, ister beğenelim ister beğenmeyelim, işliyor. Kürt terörü ile mücadele eden güvenlik kuvvetlerine tüm yetkiler verilmiş durumda. Silahın en mükemmelini elde edebiliyorlar. Toplum üzerlerine titriyor. Başka ülkelerde didik didik edilecek bazı hataları, kuşku girişimlerinin dahi üzerine gidilmiyor... Basın, yine başka ülkelerde görülmeyecek kadar saygılı ve suskun.

"Daha başka ne beklenebilir ki..."

Coşkun Kırca (Milliyet): "Bunalımın Temel Sebebi ve Çaresi": "Çare kesin irade"

"O halde ne yapmalıyız? Yapılacak olan, bu devletin çok nazik dengeler üzerinde kurulmuş temel değerlerini değiştirmeye kalkışmak olamaz. Ulusal olması istenen mutabakat, bu ilkeleri yok etmekle bulunamaz; zira, zaten o ilkelerde yatmaktadır. Bu yılın başından beri önce Anayasa Mahkemesi, sonra Yargıtay Birinci Başkanı, bu gerçekleri dile getirmiş ve değiştirilmesi küstahça veya safça istenen bu ilkelerin Anayasa gereğince değiştirilemez nitelikte olduğunu vurgulamışlardır. Bu da gösteriyor ki bu gibi sapmalara girişecek devlet organları o anda meşruluk temellerini de yitirmiş olurlar.

"Şunları çok iyi bellemek lazım: Bu ülkede federe devletler ve özerk bölgeler kurulamaz. Bu ülkede ırkına ve kökenine bakılmaksızın her vatandaş kanun önünde eşittir ve her vatandaş Türk'tür; kökeni ne olursa olsun Türk'tür."

"Yapılacak tek şey var: Cumhuriyetin Güneydoğusunu/Türky olarak tutma iradesinde en ufak bir zaaf olmadığını göstermek ve irade zaafını her yerde bastırmak! Ancak bunu yaparsak o yöre ahalisinin

devlete bağlılığı pekiştirilir. Ancak bunu yaparsak dış güçlerde de, bölücülüğün bir gün o yöreye hakim olabileceği ihtimalinden ötürü bölücülüğe şu veya bu ölçüde yatırım yapma eğilimleri kırılır.”

Yalçın Özer (Türkiye): *Müstakbel darbe senaryosu ve Dersim usulü çözüm*

“Ancak söylentilerin temelinde başka bir senaryo bulunuyor:

‘Güneydoğu meselesi, demokratik usul ve metotlarla çözülemez. Mevcut şartlarda tıpkı siyasi iktidar gibi Silahlı Kuvvetler de yıpranmaktadır. Öyleyse meselenin daha seri ve hızlı bir şekilde çözülmesi gerekmektedir.

‘Bunu için üst seviyede bir asker ve sivil uzlaşması sözkonusu olabilir. Siviller, kendi rızaları ile yönetimi bir süre için askerlere devrederler. Konu ve amaç sadece Güneydoğu meselesi ve bölücülük konusu ile sınırlı kalır. İktidarın el değiştirmesinin şekli fazla önemli değildir. Mesela Askerler bir muhtıra verirler. Bu Muhtıra üzerine de hükümet istifa eder. Askerler yönetime gelirler. Kararlaştırılan sürede bölücülüğün kökünü kazırırlar. Daha sonra da ülke genel seçimlere götürülerek normal rejime avdet edilir.’

“Senaryo kısaca böyledir.

“Bu senaryo, bize belki şimdi inandırıcı gelmeyebilir. Ama yakın vadede, vahametinin artması ile inandırıcılık kazanamayacağını da kimse söyleyemez.... Dolayısı ile orta vadede, bunalım artacaktır.”

Yalçın Doğan (Milliyet): *"PKK'ya Karşı Psikolojik Savaş"*

“Gerçekten Türkiye terörle mücadelede şu günlerde morale ihtiyaç duyuyor. Belki bu nedenle Ankara’da geçen hafta devletin en üst kurullarında alınan karar gereği **“PKK’ya karşı psikolojik savaş başlatılıyor”**. Nevruz sonrasında psikolojik üstünlük Türkiye’de. Son aylarda arka arkaya gelen baskınlarla PKK, psikolojik bir üstünlük de sağlıyor. ... İşte bunu kırmak amacıyla Demirel hükümeti, Milli Güvenlik Kurulu ile ortaklaşa çok kapsamlı bir plan hazırlıyor. **“Düşmana yönelik hareket, Türk halkına yönelik hareket”** olmak üzere ik ana bölümde hükümet geniş çerçeveli bir propaganda atağına hazırlanıyor. Burada bölge halkına, Türkiye’nin diğer yörelerine yeni bir propaganda yöntemiyle çok geniş bir tanıtım, aydınlatma ve gerçekleri olduğu gibi iletme çabası sürüyor.

“Bu propagandanın bir bölümünün de yurt dışına yansıtılması düşünülüyor. Ankara’da şu sıralarda belirtilen propagandanın stratejisi çiziliyor.

Fehmi Kuru (Zaman): *"Rezil Oluyoruz"*

“Sistem içerisinde askerlere ağırlık sağlayan bize özgü bir durum da, Milli Güvenlik Kurulu’nun (MGK) varlığı. Devletin esas karar alma organı bu kurul. Asker-Sivil dengesinin korunduğu MGK, Cumhurbaşkanlığı makamında bir askerini oturuyor olması halinde, askerlerin istediği kararların alınmasını sağlıyor. Burada alınan kararlar, uygulanmak üzere, hükümete sevk ediliyor. Başbakan Demirel’in, son basın toplantısında, bir soru üzerine itiraz ettiği gibi, MGK’da alınıp da hükümetler tarafından reddedilmiş bir tek karar olmadı bugüne kadar...

“Kıscası, ülkemizdeki durum şu: Sistem, askerin egemen olacağı bir biçimde kurulmuş; komutanlar sözlerini MGK’da dinletiyor, orada istedikleri sonucu alamaz veya harekete geçme zamanı geldiğine inanırlarsa, kendi yasalarındaki bir maddeye dayanarak yönetime el koyuyor, bunu yaptıkları için hesap sorulduğu da olmuyor.”

Bekir Coşkun (Meydan): *"Darbeye ne gerek var"*

“Ve ‘her şeyin demokrasi içinde kalınarak’ nasıl yapılacağını görmek için bu sefer Diyarbakır Havalanı’na koşanlar demokrasinin içini görüyorlar. Uçağın kapısından önce inen Genel Kurmay Başkanı... Arkasından Milli Savunma Bakanı...

“Genel Kurmay Başkanı birlikleri, karşılayanları selamlarken Milli Savunma Bakanı Nevzat Ayaz arkasında, çantasını evde unutmuş özel kalam müdürü gibi, süklüm püklüm...

“İlk konuşmayı yapan da iktidarın bakanı değil, söze ‘buradakiler benim adamım...’ gibi cümlelerle başlayan Genel Kurmay Başkanı... (Dünyanın hangi demokratik ülkesinde Genel Kurmay Başkanı seçimle gelmiş siyasi iktidarın önünde yürür?)

“Yani darbeye-marbeye öyle fazla gerek de yok... Cihet-i askeriye perde arkasında zaten sözsahibi... Bakın, önce Milli Güvenlik Kurulunda (ki hiç bir demokratik ülkede böyle asker ağırlıklı bir organ da yok) sonra Genel Kurmay Başkanının demeçlerinde, askerlerin istedikleri **"topyekün mücadele"** uygulamaya konuluyor.”

Kürdistan üzerine planlar

Hayaller ve gerçekler

Amerikan merkezli emperyalist sistemin Kürdistan devrimini boğmayı amaçlayan planının gelişimini şöyle sıralayabiliriz:

1. ABD'nin yazdığı senaryo ışığında, Saddam yönetimi kullanılarak, Körfez savaşı oyunu oynanıyor ve oyun TV'den canlı yayın tüm dünyada gösterime sunuluyor. Bu oyunda Irak güya emperyalist denetimi reddeden tarafı ve ABD en modern silahları kullanmaktan çekinmeden olası başkaldırıları nasıl iki günde yokedebileceğini kanıtlamıştır. Bu, Kürdistan devrimine ilk büyük gözdağıdır.

2. Ankara-Washington hattında Talabani'yle görüşmeler yoğunlaşıyor.

3. TC gerilla savaşına karşı en etkili silahlarla donatıldığı gibi, ek olarak ABD uçaklarının desteğinde Irak sınırlarını ihlal ederek Güney Kürdistan'ı bombalıyor.

4. Washington'da çizilen yeni haritayla Irak toprakları üçe bölünüyor, BM hava sahasını denetliyor.

5. Bu senaryoda TC'ye çift rol düşüyor. Hükümet suretinde bölücü terör örgütünün imhası ve Cumhurbaşkanı suretinde Kürt hamiliği. Hükümet üstlendiği roldeki bütün başarısızlıklarının hıncını bölge halkından, devrimci ve ilerici basından ve her tür muhalefetten çıkarmaya çalışıyor.

6. Şırnak bombalanıp boşaltılıyor ve TC bir kara harekatına hazırlanmaya başlıyor. Bakanlar Kurulu başka bir ülkenin müstakbel başkentinde, Diyarbakır'da toplantı yapıyor.

Hasan Bildirici'nin (*Özgür Gündem*'deki) köşesinde sözünü ettiği „ikinci bir Kürt toprağının TC'ye kolayca“ mı, zorca mı armağan edileceği, bu gelişmelerin ışığında tartışılmalı. Ama tartışmaya başlamadan bazı gerçekleri vurgulamak gerekiyor.

Birincisi; TC'ye armağan edilen ilk Kürt toprağının aslında armağan filan olmayışıdır. Birinci paylaşım savaşında Kürdistan'ın 4 parçaya bölünüp her birinin bir bölge devletine „armağan“ edilmesinin ya da örneğin Arabistan'ın 100 parçaya bölünmesinin adına armağan değil, yeni sömürgecilik deniyor. Ve emperyalizmin varlığının bu sisteme bağlı olduğu biliniyor.

İkincisi, emperyalizmin ihtiyaçları ve planları

kader değildir. Bozulabilir, bozulmak zorundadır. Ancak planı bozmanın yolu onu zamanında - uygulamadan önce- tanımaktan geçiyor.

Eğer emperyalizme, Kürdistan'da yükselen devrim ateşini söndürmenin yolu Talabani liderliğinde ve TC sınırları içinde bir „özerk“ Kürdistan'dan geçer görünüyorsa, TC'ye ikinci bir Kürt toprağının kolayca armağan edilebileceği düşünülebilir. Ancak, yaşanmakta olan Kürdistan devrimi somutu bu planların hiç de gerçekçi olmadığını her gün daha fazla kanıtlamaktadır. H. Bildirici'nin değindiği peşmerge-PKK ilişkileri ile „Kürtlerin kaybedildiği“ gerçeği bile, tek başına bu hayallerin hamliğini kanıtlamaktadır.

Bir sömürgeyi (ister eski ister yeni sistemle) elde tutabilmenin iki ön koşulu vardır. Önce o ülkenin asıl sahiplerinin ülkelerine sahip çıkamaması, sonra da sömürgeci ülkenin emekçi sınıflarının sömürgeciliğe karşı çıkamaması gerekmektedir. Bugün Türkiye Kürdistanı'nda, Kürdistan'ın asıl sahibi olan Kürt halkı özgürlüğüne ve bağımsızlığına sahip çıkmaktadır. Bu birinci koşulun artık olmadığı anlamına gelir. İkinci koşulun avantajlarını sömürgeci Türk burjuvazisi bugün en iyi şekilde değerlendiriyor. Ne var ki Şırnak gibi açık bir soykırımın ardından Türkiye emekçilerini „terörizm“ afyonuyla uyutmanın zorlaşacağını düşünmek gerekir. Yeter ki Türkiye devrimcileri emekçi kitleleri TC'nin elne tamamen teslim etmesin.

Emperyalizmin TC'ye ikinci bir Kürt toprağı armağanı hayal ve planları ancak iki ana kanaldan yürütülecek mücadelenin dayanışmasıyla bozulabilir. Mücadelenin Kürt ulusal kanalı gürül gürül akmaktadır. Türkiye cephesinde görev sınıf mücadelesine devrimci sosyalist bir kanalı bir an önce açmaktır. Sınıfın kendiliğinden patlayan yerel mücadeleleri yazık ki hala bir kanala akıtılıp yükseltilemeden heba olup gitmektedir. En acil ve hayati görev bu alandaki boşluğu bir an önce gidermektir.

Haydi görev başına! Kürdistan'daki devrim ateşine metropollerde proletaryanın sosyalist devrim ateşiyle güç katalım. Bu ateş sönmesin.

Ayşe AYDIN

Gençlik çakışmasının sorunları

Politikleştirme saldırısı ve sol eğilimler

Yeni bir eğitim yılının başında bulunuyoruz ve proleter sosyalist platformun bir örgüt mekanizmasına kavuştuğunu iddia ediyoruz. Bu iddia devrim kampındaki tüm politik yapıların üzerine kolektivite temelinde bir önderlik misyonunun temelidir, bu anlama gelir. Niceliksel sorunların büyüklüğünden bağımsız olarak bu platform net bir perspektif ve pratiğe oturmadığı sürece, ne kendini ne süreci ileriye çekebilir. Hayat ise çokça bir süredir ilerlememeyi tasfiyeyle eşitleme hızında bulunuyor. Parti yolunda yürünmek isteniyorsa örgütün net bir politik bakış ve kavrayışa, aynı zamanda bunu gücü oranında hayata iletecek mekanizmalara sahip olması gerekir. Bu ikiliyi birbirinden ayırmanın ya da aralarında niteliksel farklılıklar yaratmanın adı eklektizmdir. Kendini bu karakterle uzun bir süre ifade edemeycek proleter sosyalizmi için ise bunun adı ölümdür. Görüldüğü gibi sorun yaşayıp yaşamamak sorundur ve komünistlerin intihar etmeye hakları yoktur.

Diktatörlükle devrim güçleri arasındaki mücadele -hele geçmişiyle kıyaslanırsa- öğrenci gençlik içinde önemsiz bir düzeyde bulunuyor. Alanın özgün yanı, dışarıda güçlülükle politik karakter kazandırılmaya çalışılan hareketliliğin tersine gençlik hareketinin kitlesellikten uzak bir nitelikte bulunuşudur. Gençliğin sosyolojik özgünlüğü ile sürecin özgünlüğünün birlikteliği, komünistlerin çalışmasına belirleyiciliğini vurmalıdır. Küçük-burjuva sosyalizminin dogmatik, sekte yapısı buna izin vermemekte, kitleyle kadrolar arası bir kopukluğa ve aynı zamanda sol iradeci yaklaşımlara temel olmaktadır. Tersinden, tutarlı bir devrim ve iktidar hedefinden uzaklıkla bu yapılar, kitlelere her gidişlerinde kitleler içinde erimekte, kuyrukçuluk, reformizm ve liberalleşme olarak yaşanan bir süreçten kurtulamamaktadırlar. Dogmatik devrimcilerimiz bu süreci görmekte, ama aynı ideolojik-programatik hatta olduklarından, sorunu burada değil yöntemde aramaktadırlar. İfade etme cesareti bulamamaları da, sorunun nedenini kitlelere gitmek olarak bulmuşlardır ve "zamanı gelince"ye kadar kentin devrimciliğine ve bire bir çalışmaya karar vermişlerdir.

Komünistlerin acil görevi bu sahada

(ya reformizm ya kitle dışı devrimcilik) karşı kitlelerle devrimciliği aynı kanalda birleştirmektir. Bugün bunun temel ayağı bir politikleştirme saldırısıysa da, bu, dogmatik devrimciliğin eleştirisiyle bir bütünlük taşımadığı sürece, ciddi bir devrimci yükselişe önderlik etmek şöyle dursun, devrimci bir yükselişi sağlayacak politik bir çaba bile verilemez. Çünkü bugünden yarına oluşacak bir kitle hareketini devrimci politik tavırdan ayıran temel set reformist örgütlenmeler değil (ki hemen hemen yoktur, zira reformizm bugün artık örgütsel yokoluşa ulaşmıştır), dogmatik devrimci örgütlenmelerdir. İşçi sınıfına yönelik bir politikleştirme saldırısına reformizme karşı mücadelenin eşlik etmesi ne kadar gerekliyse, gençlik içinde de, bu çalışmaya dogmatik devrimciliğin eleştirisinin eşlik etmesi o derece gereklidir. Bu benzetmeden reformizmle dogmatik devrimciliği eşitlediğimiz sonucu çıkmaz ama bir dizi özgünlüğün sonucu gençlik içinde dogmatik devrimciliğin kitlelere (bilgisizce) uzak duruşunun kitleleri reformist tavra ittiği sonucu çıkar. İyiniyetinden kuşku duyulmayan dogmatik devrimcilerimiz kitlelere sürecin ve alanın özgünlüğüne uyan bir tarzda gitmediği sürece, kitle dışında kalmaya ve hareketi kendiliğindencilığe (kelimenin sadece teorik değil pratik anlamında da) itmeye mahkumdurlar. Niteliksel devrimciliği ve sürecin getirip yoğunlaştırdığı kitle dışılığı unutulmamak üzere, komünistlerin görevi, derhal geniş kitle çalışması yapmak ve bunu dogmatik devrimcileri kitleye yöneltme çabasıyla birleştirmektir. Dogmatik devrimcileri kitleye çağırmak aslında onları saflaşma ve ayırmaya çağırmaaktır. Kitle dışında sekt yapıları olarak üretilen dogmatik devrimcilik, kitleye her gidişinde ayırmayı ve saflaşmayı yaşayacaktır. Komünistlerin sürece tutarlı ve bilinçli müdahalesinin yokluğunda bunların (kitleye gidişlerin) reformizme akması yanlıtı olmamalıdır.

Komünistlerin devrimin zaferini örgütlemesinin stratejik şartları, reformizmi tasfiye etmek ve küçük-burjuva devrimciliğini saflaştırmak ve ayırtırmaktır. Sadece başarılı Ekim Devrimi deneyimi değil, Doğu Avrupa halk demokrasilerinin başarısız deneyimi de bu açıdan öğreticidir. Birincisi,

Sosyalist Devrimciler Partisini, hatalarını teşhir ve devrimci iradesini ilerletme temelinde saflaştırıp Sol Sosyalist Devrimcileri yaratırken, ikincisi devrim kampına ayrışma ve saflaşmayı yaşamadan giren küçük-burjuva sosyaliziminin eklektik karakterini komünist partilerine geriletici bir dinamik olarak sokmuştur. Bolşeviklerin yöntemi bizim yöntemimizdir, öyle olmalıdır.

Öğrenci gençlik içerisindeki dogmatik devrimciliği geriletmek ve kitlelere yönelmek sadece komünistlerin başarabileceği bir görev değilse de, bugün süreç komünistlere buz kıran rolünü veriyor, Komünistlerin hala bir dizi niceliksel ve niteliksel sorunları oluşu sorunun çözümünü ertelemeye hiç de bahane olamaz. Çünkü kadrolar bizzat mücadele içinde yetişir ve çelikleşirler. Bütün bu soyutlamalarımızı somutlayacak bir kaç örnekten önümüzdeki dönemin tavrılarını açıklayalım.

Küçük-burjuva sosyalizminin yönlendireciliğindeki öğrenci gençlik hareketi, sınıfsal yapısı ve varolan önderlik şartlarında sürekli bir çizgi tutturamadı. Bazen militanlık, bazen hareketsizlik... Küçük-burjuva önderlikler de bu yalpalamaları kendi içinde yaşadılar ve yaşıyorlar. Böyle bir süreçte birileri mucizevi ilacı buldu: Daha üst eylemlilikler ve bu arada genel boykot. Bu tipik kitle dışı devrimciliğin, dar kadro eylemciliğinin ve öncü savaşının bakışıdır. Kitlenin hareketsiz ve ilgisiz konumunu, kadroların kitlelerden bihaber yalıtıklığını aşmanın yolu, daha üst eylemlilik! Bu bakış, hemen tüm küçük-burjuva sosyalizmini kapsıyor. Bu hiç şaşırtıcı olmamalı. Küçük-burjuva sosyalizminin kendine en uygun sınıf ortamında kendini görüntüyle ifade edişidir olan.

Yeniden boykot konusuna dönecek olursak, bir ayrımı da yapmak gerekecek; 3 Ocak ya da 1 Mayıs türü genel boykotlarla, 6 Kasım ve 10 Nisan türü genel boykotlar. Birinciler ülke çapında bir dış eylemliliğin olumlu baskısında ve özellikle 1 Mayıs'larda bir tür kendiliğinden boşalmalarda yaşandı. Dış sınıf dinamiklerinin olumlu baskısında bu tür niteliksel üst eylemlilikler (özellikle genel boykotlar) gerçekleştirilmelidir. Ama dış sınıf dinamiklerinin olumlu baskısından uzak, kitle hareketinin yokluğu şartlarında genel boykot sadece kitle ile araya set çekmeye yarar. Genel boykotların etkisini göstermek açısından bazı örnekler verelim. Dev-Genç (6 Kasımların değişmez boykotçusu) "pasif boykot"u keşfetti ve diktatörlüğün boykot günleri okullarda çok güçlü olduğunu tespit etti! DSGH 10 Nisan'la öğrenci gençliğin üzerine güneş gibi

doğdu. Sol iradecilikten en pasif boykot teorisyenliğine, sıfırdan öğrenci gençliğin liderliğine. Libelleşmeyle şarlatanlık diz dize.

Bunlar hiç de şaşırtıcı değil; üstelik birimlere indikçe dozajı artıyor. Sorun sadece genel boykotlar değil, kitle dışı devrimciliğin teorisini yaptığı eylem düzeyini yükseltmenin son örnekleri Boğaziçi işgali ve gericilerle çatışmayı süreklileştirme anlayış ve çabalıydı. Teorisyenlerin tersine bu bozkar yakacak kıvılcımlar suya düştü ve sekt yapıların kendi içinde militanlık edebiyatına kaynak oldu. Kitle dışı sektörlerin bile tepkisizlik altında söylemde gerilediği (Dev-Genç) veya Dühringvari hayallerle oyalandığı (DSGH), son barutlarını bitirip ütöpik sosyalizmlerini itiraf ettikleri (Devrimci Gençlik), ya da kendi sektsel varlıklarını korumanın yolunun İÖDF'yi dağıtmak olduğunu farkedip pratiklerini esirgemeyenlerin (TİKB) bulunduğu bir ortamda, Ekimci Genç Komünistler (EGK), sol iradeciliğe ve kitle dışılığa karşı ne tür bir teşhir çabası vermiştir?

Açıkçası EGK, komünistlerin aktif ve net bir tavır almaları gereken bu konuda politikasızdır. Hala kendiliğinden sürecin peşinden sürüklenmekte ve hala devrimci demokratizme pasif destekte bulunmaktadır. Bunun temel gerekçesi ise mekanik bir nicelik kavrayışıdır. Aslında yaşanan açıktır. Bir sapmaya karşı mücadele etmeyen örgüt, o sapmanın dolaysız etkilerini üzerinde görür. İster sağdan ister soldan, sonuç marksist-leninist perspektiften kayıdır. 15 Aralık '91 tarihli *Ekim Gençlik Özel Sayısı*'nda yeralan bir yazı, 6 Kasım 1991 boykotuna pasif destek veriyor. Bunun anlamını da açıklayalım. Ne güçleri seferber etme, ne hayır. Bunun adı politikasızlıktır. Bunun adı kendiliğindenciliktir. Bunun adı devrimci demokratizmin peşinden sürükleniştir. Bunun adı misyon kaybıdır. Bunun adı komünistlerin bağımsız örgüt tavrını imha etmektir. Bunu adı "sekt" bile olamamanın adıdır. Önderlik "20 kişi fazla olsaydık" diye gelirken, kadrolar niteliklerinden bir kaç 20 kişilik bilinç kaybına uğramışlardır.

Bu nitelikten koparılmış niceliksel gelişme çizgisiyle bugün niceliksel gelişme bile sağlanamaz. Gençlik içindeki kolay politize oluş ve açık çalışma şartlarında küçük-burjuva sosyalizmini ayrıştırmak ve saflaştırmak görevi pratik bir anlam kazanır. Bu ortamda doğal önderler (kendiliğinden kitle hareketinin şartlarında oluşan) yoktur ve doğal sonuç ayrıştırıp kazanmanın temel ekseninin politik önderlere kaymasıdır. Bu ise çok özel bir çalışma ve kadro eğitimi ile sağlanabilir. Hep sorduk, yine

soruyoruz; bire bir ilişkiler ve pratik dağıtımla yetişen militanlar nasıl kitle çalışmasına, devrimci demokratizme önderliğe, onu ayırıştırıp saflaştırma görevine yönlilebilir? Sanıldığı gibi illegal dağıtımı sürekleştirmekle bu ayırıştırma ve saflaştırma başarılabilseydi, ne kolay olurdu! Ama hayat kolay değil. Bu düşünce sahiplerine şu soruyu soralım: Niteliksel erimeyi yaşayan Dev-Yol tabanı neden Dev-Sol'a gitmiyor? 7 yıllık tasfiyecilik yaşayan TDKP tabanı neden TİKB'ye gitmiyor? Neden hala birinciler niceliksel olarak daha büyük? Ki bu geçişler dikey değil yatay olduğu için daha da kolaydır. Yeniden EGK ve kadrolara dönelim. Kitlelerle bağ kuramayan devrimci, ölü bir devrimcidir EGK'nın temel pozisyonu ve sorunu da budur. Kitlelere karşı misyonunundan uzak, amatörce sürecin ve alanın tüm özgül olumsuzluklarını üzerinde taşıyan bir öncü kuşak yetişiyor.

Bunu somutta biraz örnekleyelim. EGK 11 aydır ikinci bir gençlik sayısı çıkaramamıştır. İşin garip yanı bu pek de sorun olarak görülmemektedir. Geçen yıl 6 Kasım, Boğaziçi işgali, gericilerle olan çatışmada tavrı ne evet ne hayır tavrıdır. Yani politikasızlıktır. Bu örgüt ve kadroların olumsuzlukları birbirini güçlendiren bir kısır döngü altında işlemektedir. Bir kısmı "oligarşi" tespitini savunur, bir kısmı kaldırdığını iddia eder, ama iki taraf da bunu araştırmaz. Ne kendi alanına ne ulusal düzeyde ne de uluslararası düzeyde politika

saptanmasına katkıya çalışır, hatta ilgi duymaz. Tüm MK kararlarını ise savunur ve örgütü korur. Gezi düzenlemek kolay ama ciddi bir toplantı düzenlemek, hatta yazılan yazıların MYO ve kadrolara ulaştırılması zordur. İşte üretilebilen kadro ve mekanizma şartlarından örnekler. Listeyi uzatmadan bazı öngörülerde bulunalım.

EGK ve kadrolar bir bütün olarak geçmişin özeleştirisini vermeden ve geleceğe ilişkin net bir bakış üretmeden önce geçen yılın pratiğini bile veremez. Çünkü yanlış politik tavırlar önce durgunluk ve krize, sonra ise çöküş ve tasfiyeye yolaçarlar. Bu yazı bu anlamda bir yineleme ve kulağı tersten göstermedir. Yinelemedir, çünkü biz söylemekten ve yazmaktan (cevap ve muhatap bulamama şartlarında) bir tür tekrara itiliyoruz. Kulağı tersten göstermedir; çünkü bugüne kadar kaçırdıklarımızdan çok bundan sonra kaçırcaklarımız temelinde bir yinelemedir. Dışarıdan kendisini sektörlik biçiminde gösteren "sol" sapınayı teşhir ve politikleştirme saldırısının temeli, örgütü bu sapmanın etkisinden arındırmaktır. Kendisi benzer hatalarla malül bir yapılanmanın o hatalarla mücadelesini beklemek politik saflık ve hayalciliktir. Son 30 yılın üçüncü devrimci yükselişini yaşayan ülkenin komünistlerinin ise ne politik saflıklarla ne de hayallerle oyalanmaya hakkı vardır.

Yarın 6 Kasım'da ne yapacağız diyeceklerin önündeki soru bugün EGK'ya ne yapacağımızdır.

Akın ÖZEN

PKK taraftarlarıyla...

(Başarafa s.21'de)

dini konuda çok hassas olduğunu, müslümanlığın çok büyük etkisi olduğunu söylüyorlar. Devlet de halkın bu zaafını kullanmaya çalışıyor. PKK'yı dinsiz, Allahsız bir örgüt olarak lanse etmeye çalışıyor.

Bu sebeplerle dine karşı savaş yürüterek halkı örgütleyemeyeceklerini söylüyorlar. Dini ne reddediyorlar ne de tutucu bir şekilde savunuyorlar. Fakat halka dini yönden yaklaştıklarını kabul ediyorlar. Yani bir yere örgütlenmeye gidince oradaki halka dini yönden yaklaşıyorlar. Fakat bu insanları örgütledikten sonra devrimci tarzda dönüştürdüklerini, bunların zamanla materyalist olduklarını söylüyorlar. Böyle bir çok insan bile varmış. Yani kesinlikle dine taviz vermediklerini, sadece halka

yaklaşmada dini kullandıklarını, ama sonradan insanları dönüştürdüklerini söylüyorlar.

Amaçlarının 4 parça üzerinde bir Kürdistan olduğunu belirtiyorlar. Bu amaçla Irak'taki (Güney Kürdistan) PAK kurulmuş. Şimdilik PAK sınırdaki yerlerde etkiliymiş. Ayrıca Güney Kürdistan'daki Kürtlerin çok geri olduğundan bahsediyorlar. Feodal yapı orada çok fazla hakimmiş.

Burjuva basın buralarda çok az satış yapabiliyor. İnsanlar *Ülke* ve *Gündem* okuyorlar. Ayrıca diğer Kürt dergileri de (*Welat*, *Rewjen*) satıyor. *Azadi*'nin çok az sattığından söz ediyorlar. Sol dergilerin de çok az sattığı söyleniyor.

İstanbul İşçi Kurultayı girişimi

Kendimize dair kısa dersler

Birbuçuk yıl sürdürülen, ancak bir çok soruyu geride bırakarak dağılan İstanbul İşçi Kurultayı'nın iç süreçlerini irdeleyerek gerekli sonuçları çıkartmak sorumluluğunu sürdürmeliyiz.

Yalnızca küçük-burjuva devrimcilerinin değil, içimizde de sonuçtan hareketle bu girişimin „bir fiyasko“ olduğunu söyleyenlerin olduğu biliniyor.

Peşin hükümler ve sonuçtan hareketle yapılan bu tür kolaycı değerlendirmeler, Kurultay deneyiminden gerekli dersleri çıkarmanın önünü tıkayıcı olacaktır.

Kurultay, ne boş bir çabaydı, ne de “fiyasko” ile sonuçlandı. Aksine „Kurultay gibi çalışmalara hala ihtiyaç vardır, ileriki süreçte geçmişten de alınan derslerle“. Yeni çalışmalar yapma ihtiyacı şimdi daha da fazladır. „Ayrıca bu çalışmada kimlerle iş yapabileceğimizi de öğrendik.“

M.Ali Zengin yoldaşın Ekim'in 50.sayısından yayınlanan bu satırları şimdi daha da geçerli.

„Tarihteki büyük savaşlar, devrimlerin büyük sorunları, sadece ileri sınıfların tekrar tekrar saldırıya geçmeleri sayesinde çözülmüştür.“ Başansızlıkların derslerini aldıktan sonra, daha büyük başarılar elde etmeyi öğreneceğiz. Siyasal pratikler öğrenmek isteyenler için en büyük öğretmendir. Bunu yapacağız. Hem de kısa mesafeli koşulların atletleri değil, bir büyük yürüyüşün yorulmak bilmez maratoncuları, güç, enerji ve iddia sahipleri olarak. Başarılardan başdönmesi yaşayanlar olmadığımız gibi, yenilgileri ağlama duvarına çevireceklerden de değiliz.

I

Birbuçuk yıllık Kurultay girişimi, önderlik boşluğunun açık bir sendromu oldu. Kurultay çalışmasının aynı zamanda bir önderlik sorunu olduğunu belirtmemize rağmen bunun gereğini yaptığımız söylenemez. Önderlik ancak örgütlü güçlerle ve bu güçleri eğitip yönlendirecek araçlarla yapılabilir. Oysa bizde önderliğinden başlayarak aksayan bir örgüt pratiği vardı. MYO'da bu konuda yeralan yazılar ise, genel platforma yön veren metinler olarak değil, fakat kişilerin kendi düşünceleri olarak algılandı çoğu kez. MYO'da çıkan yazılan tamamlayıcı broşür, genel ve eğitim

toplantıları da yapılmayınca örgütte bir eylem ve irade birliği sağlanamadı. Devrimci harekete egemen ekonomist-sendikalist eğilim içimizde de yankısını buldu. Öyleki bölgeler arasındaki kavrayış farklılığı Kurultay toplantılarına açıkça yansdı.

„Çalışmada yer alan yoldaşların seçimi, koordinesi kendiliğindenci bir tarzda“ gerçekleşmesine rağmen, örgüt denetim aygıtlarını harekete geçirip yaptırım gücü ortaya koyamayınca, aksayan yönler ya görülemedi, ya da görüldüğü zaman gerekli müdahale yapılmadı.

Kurultay pratiği, mevcut işçi kadrolarının büyük ölçüde sendikalizmin etkisi altında olduğu ve o ölçüde de politik faaliyeti örgütlemeye, politik perspektiflerimizi kavrama ve buna uygun inatçı bir çaba ortaya koymada zorlandığını açıkça gösterdi. Demek oluyor ki, öncü işçiyi saflarımıza kazanmak bizden yana davranmasını sağlamak yeterli değil. Aslolan bu öncüye, doğamıza uygun bir ideolojik kimlik kazandırmaktır. Bu da sistemli ve çok yönlü bir eğitim sorunudur. Kazanılan her öncü işçiye kadro gözüyle bakıp faaliyetin yükünü omuzlarına vermek, öncü işçiyi altından kalkamayacağı bir sorumlulukla yüzyüze bırakmaktır. Öncüyü politik faaliyet içinde ama yoğun ve çok yönlü bir eğitim faaliyetiyle dönüştürebilir, kendiliğinden hareketin öncüye kazandırdığı alışkanlıkları böyle kırabiliriz.

II

Kurultay gibi politik girişimler, belirsiz ya da kendi gücünü aşan hedefler üzerine değil, somut ve aynı oranda da güncel hedefler çerçevesine oturan girişimler olarak ele alınmak zorundadır.

Yalnızca dışımızdaki gruplar değil, örgüt içerisinde de Kurultayı politik bir girişim, örgütün sınıfa dönük faaliyetinin yalnızca bir parçası olduğunu kavrayamayan bazı yoldaşlar ona belli belirsiz bir parti misyonu yüklediler. Ancak bu misyonun ağırlığı altında kalkılamayacağını gördükleri oranda telaşa, giderek paniğe kapıldılar. Önerileri ise bir an önce kaçmak oldu.

Oysa Kurultaya, parti ya da „kalıcı kurumlar“ misyonu yüklemek yerine, başlangıçta belirlenen „tensikatlar, devlet terörü ve Kürt sorunu“ çerçevesinde, fabrikalara yayılarak sürdürülen bir

faaliyet belli bir takvime göre sürdürülseydi, süreç çok daha değişik yaşanırdı.

III

Kurultay fabrika zeminine oturan bir çalışmayla ve güncel politik gelişmeye duyulan ilgiyle etekemiğe bürünebilirdi. Oysa daha başlangıç aşamasında, „Kurultay çalışmaları henüz belirli büyük fabrikaları kapsamış değil. Grevdeki bir Şişe-Cam'ın kurultay çalışmasına çekilmemesi önemli bir eksiklik. Bu yalnızca bir örnektir. Tersaneler bir başka örnektir. Bu durumun dikkatle değerlendirilmesi gerekiyor“, şeklindeki uyarımız etkisiz kalmış, toplantılar gruplararası kısır çekişme arenasına çevrilmiştir. Bu aslında sonun başlangıcıdır.

Kurultaya ilgi gösteren genç ve diri işçiler mücadele içerisinde pratiğe çekilerek katılım geniş ve etkin kılınacağına, grup çekişmelerinin seyircisi durumuna düşürülen bu işçiler bir dönem sonra ilgisizleşerek uzaklaşmışlardır. Bu da grupların birbirleriyle didişip çekişmek üzere başbaşa kalmasına yol açmıştır.

IV

Bu grup çekişmelerine uzun dönem tahammül ettik. Hem de Kurultayın ilerlemesi için yeni güçleri (deşifre etme pahasına) görevlendirerek! Ne adına? Devrimci güç birliğini zedelememe adını! Oysa bize rağmen ortada devrimci bir güç birliği oluşmamıştı. Politika yasakçılığının, ideolojiszleştirme çabasının platformuna dönüşmüştü. Karşımızdaki gruplar adım atılmasını engellemek için her yolu deniyor, ancak kendilerine rağmen alınan kararlara uymak bir yana, alınan kararları boşa çıkarmak için her yolu mübah görüyorlardı. Giderek orta oyununa dönüşen bu duruma tahammül etmek ataletten deşifre olmaya kadar bir dizi politik ve örgütsel fatura dönüşüyordu. Kurultayın artık toplanması gerektiği, bu sürece daha fazla tahammül gösteremeyeceğimizi ilan ettiğimiz toplantıda nihayet Kurultayı toplama kararı alınabilmiş, ne var ki toplanmaya bir hafta kala, tüm gruplar platformu yüzüstü bırakarak terketme yoluna gitmişlerdi.

Yanılığımızın kaynağı nerededir?

Buna ilişkin olarak çok şey söylenebilir. Ancak temel neden olarak sınıf bakış açısına sahip olmayan, devrimci sınıf perspektiflerine yabancı gruplarla sınıfa yönelik bir çalışma yapabileceğimiz gibi ham bir bakış açısından kaynaklanıyor. Oysa sözü geçen grupların, kelimenin gerçek anlamıyla sınıfa

verebilecekleri bir şeyleri yoktur. Bu aşamada işçi sınıfı devrimcileri kendi güçlerine ve bağımsız faaliyetlerine güvenmek zorundadır. Geçmişten gelen köklü zaafırlar içinde çürüyen bir devrimci harekete güvenerek adım atmak, sermayeyi kediye yüklemektir. Devrimci hareket ancak sınıf hareketinin ileri çıktığı koşullarda ileri adımlar atabilir. İşçi hareketini politikleştirerek ileri çekme çabası ise işçi sınıfı devrimcilerinin, biz komünistlerin görevidir.

Son söz yerine

İstanbul İşçi Kurultayı girişimi içinde temel yanlışımız, ne hedefin isabetsiz seçiminde, ne de ilk ağızda ifade edilen genel grevin „ütopik“ bir hedef olmasındadır. Önerdiğimiz yöntem ve araçların yanlış olduğu da iddia edilemez. Ama mevcut kuvvetlerin ve imkanların yetersizliği, görevlendirmelerin isabetli yapılmaması, örgütün kendini bir otorite olarak ortaya koyamaması, politik perspektiflerimizin Kurultay çalışanlarına ve bu arada Kurultaydaki yoldaşlara maledilmemesi, organize bir örgütlü gücün ve araçlarının yaratılamaması, çalışmaların kişilerin sorumluluğuna bırakılması, politik perspektiflerimizde yeterli bir ısrarı gösteremediğimiz bu dönemin dersleri olarak alınmalıdır. Dahası, diğer sol gruplarla birlikte Kurultayı örgütlemeye adına verilen tavizler ve düşülen politik yanlışların, beş yıldır doğru bir stratejik seçim ve hassasiyetle illegalite ve gizlilik temelinde biriktirilen güçlerin önemli bir bölümünün deşifre olmasıyla sonuçlanması, alınması gereken en önemli derslerden biridir.

Ancak şurası kesindir ki; bir buçuk yıllık kurultay pratiği yalnızca başarısızlıkların yaşandığı bir süreç değil, hareketin bir çok açıdan önemli kazanımlar elde ettiği bir dönem olmuştur. Hemen tüm grupların politik iflasının belgelendiği bu pratik, aksine EKİM'in -tüm yetersizliğine rağmen- bir dizi üstünlüğünün kanıtlandığı bir süreçtir. EKİM, İstanbul'un işçi ve devrimci çevrelerinde politik perspektifleriyle, iddiası ve samimiyetiyle artık çok daha iyi biliniyor, tanınıyor. Yazımı 60 yaşındaki bir işçinin sözleriyle bitiriyorum.

„Bu anlayış (EKİM) gelecekte bir çok başarılı Kurultay örgütleyecektir. Sosyalist Türkiye'nin temelinde bu anlayışın koyacağı harç olacaktır. Yeter ki bu anlayış ve iddia devam etsin, diğer gruplara benzemeye çalışmasın.“

Tunc SERDAR

Komünist siyasal sınıf örgütü üzerine

Bir doktriner ile bir marksist arasındaki en temel ayırdedici özellik, doktriner teoriyi dünyayı yorumlamanın bir aracı olarak görürken, marksist ise dönüştürmenin bir klavuzu olarak görür. Bu temel, bir aydın ile bir marksist-leninist arasındaki karakteristik ayrımı sunar. Doktriner teoriyi kendi içinde, mantık kategorilerinin soyut yapısı içinde ele alırken, marksist-leninist tarihsel, toplumsal, siyasal/maddi koşulların soyutlaması olarak ele alır. Teoriyi aydının elinde soyut bir doktrine, bir marksistin elinde ise dönüştürmenin anahtarına/ eylem klavuzu haline getiren, işte bu yöntem farklılığıdır.

“Marksist” aydında tarihsel balaşa yön veren mantıksal balaştır. “Marksist” aydın tarihsel olaylara mantık kategorileri içinden bakar. Onun gözünde tarih ardarda gelen, birbirini izleyen ampirik olgular yığındır. O, tarihsel veriler diye adlandırdığı ampirik olgular yığını, tarihsel etkenlerinden, zaman ve mekan koşullarından soyutlar ve tarihsel olayları/ olguları kronolojik seyrine göre izler, işlemlere sokar ve mantık kategorileri ile tahlillere girer, açıklar. Böylece tarihi olayları kendi içinde mantıksal bir düzene soktuğu gibi, tarihsel gelişim sürecinin günümüzle bağıntı “mantıksal olarak” ilişkilendirmiş olur. Burada olan bir bilinç yanılsaması değil, aydının tarihi kendi gerçekliğine sığdırmaya, kendi öznelliğine sokmaya çalışmasıdır.

Bir marksist ise kendi gerçekliğini tarihsel gerçekliğin içinde (ve onun yalnızca bir ögesi/bir boyutu olarak) ele alır, yorumlar, konumlandırır. Marksistin tarihsel bakışında, tarihsel ve mantıksal gelişmeler birbirine uygun düşer, birbiriyle örtüşür. Marksist mantıksal gelişim ilkelerini tarihsel gelişimden elde eder. Aydın ise tam tersi bir yol izler. Tarihsel gelişim sürecini mantıksal gelişim süreci içinde görür, işler ve yorumlar. Böylece tarihsel gelişim sürecinden elde edilen mantık ilkeleri, aydının kafasında, tarihsel kesite dikte edilen zorunlu bir süreç haline gelir. Tarihsel bir olay/ olgu/oluşum başka bir tarihsel kesitte, başka bir toplumsal-siyasal evreye, ilk oluşum sürecinin bütün evreleri ve özellikleriyle aynen dikte edilir, yamanır. Tarihe bugünkü gelişim süreci, gerçekliği ve gelişim doğrultusu içinde omuz vermek yerine, tarihin dün izlemiş olduğu süreci bugün yeniden kurmaya, oluşturmaya girişir. Böylece bir marksistin elinde

yalnızca bir bilgi nesnesi, bir bilinç ve tecrübe ögesi olan tarihsel veriler, aydının kafasında dogmalar haline gelir, şablonların birer dayanağına dönüşür.

* * *

Bilimsel sosyalizm, modern sınıflı toplumsal bünyenin tek devrimci sınıfı olan proletaryanın tarihsel-toplumsal-siyasal eyleminin düşünsel klavuzudur. Proletarya bağımsız sınıf kimliğini ve siyasal gücünü örgütlü politik eyleminde kazanır. Proletaryanın örgütlü bağımsız politik eyleminin öncü kuvveti komünist partisidir. Kendi bağımsız sınıf örgütüne sahip olamayan bir proletarya, bağımsız devrimci bir politik eylem platformuna da ulaşamaz. Modern ücretli kölelik zincirlerini parçalayamaz.

Proletaryanın öncü siyasal örgütünün bağımsızlığı burjuva toplum düzeninden ideolojik ve politik olarak kopuşu ifade eder. Yoksa sınıf bilinçli öncü kesimini oluşturduğu proletaryadan “bağımsızlığı” değil. Zira bilimsel sosyalizm, politik gücünü ve toplumsal temelini proletaryada bulur. Demek oluyor ki, komünist bir siyasal sınıf örgütü varoluş hakkını proleter sınıf temelinde kökleşmesinde bulur, proleter toplumsal temelden bağımsızlığında değil. Bir marksist için toplumsal/sınıfsal temelinden bağımsız bir siyasal örgüt savı, Meryem’in İsa’ya insan öz suyundan bağımsız olarak döllenmiş olduğu savıyla aynı maddi değeri taşır. Bir marksist için toplumsal-siyasal bir temelden bağımsız bir örgüt/kuruluş (örneğin Kanarya Sevenler Derneği, Amazon Ormanlarını Koruma Örgütü vb.) ile bir toplumsal sınıf örgütü arasındaki temel ayrımın silikleştirilmesinin iki anlamı vardır; ya bu tam bir cehaletin göstergesidir, ya da proletaryayı siyasal sınıf örgütünden, siyasal sınıf örgütünü proletaryadan (toplumsal temelinden) bağımsız kılmak. Bunun pratikteki siyasal ve örgütsel anlamı/ifadesi, proletaryanın düzeniçi ideolojik-politik platformunun süregitmesidir. Zira politik sınıf örgütünü kendi varoluşunun maddi temelinden “bağımsız” olarak tanımlamak, kaçınılmaz olarak “kapitalizmde örgütten başka silahı olmayan” proletaryayı bugün fiilen bağımlı olduğu temele, kapitalizme, kapitalizmin ideolojik-politik moral cenderesine mahkum görmek demektir, bu bir. İkincisi, söz konusu politik örgütü kaçınılmaz bir

biçimde proletarya dışı bir temelde, daha açık bir deyişle bir başka sınıf tabanı üzerinde konumlandırmak demektir. (Zira toplumsal-siyasal yaşamda havada durmak mümkün değildir.) Ki bu durumda politik örgüt kaçınılmaz olarak yöneldiği yeni toplumsal-politik temele uygun bir ideolojik karakter kazanır, bu da üçüncüsü. Tüm bunlar bir arada bize, küçük-burjuva devrimcisinin ideolojik savrulmasının, dağılmasının karakteristiğini sunar.

Siyasal bir sınıf örgütünün toplumsal bir teme, sınıfsal bir bünyeye sahip olması ile henüz köklerini bu sınıfsal toprağın derinliklerine salınamış olması birbirine karıştırılmaması gereken iki ayrı gerçekliği ifade eder. Zira, bu, sınıf mücadelesinin ana düğümüdür ve marksist müfrezenin tarihsel rolü de bu düğümün çözülmesinde yatar. Bu sorun bilimsel sosyalizm ile işçi hareketinin buluşması, birleşmesi, kaynaşması sorunu ve sürecidir. İdeolojik-siyasal temel ile sınıfsal temelin etle-kemik, dişle-turnak olması sorunu ve sürecidir. Kendisi bu sorunun bir ilk çözümü/bu sürecin bir ilk ürünü olan komünist partisi, bu sorunun tarihsel çözümünün kilit unsurudur.

Parti öncesi bir komünist öncü müfrezenin tarihsel rolü tam da burada yatmaktadır. Ve bu rolün yerine getirilebilmesi, işe nereden ve nasıl başlanacağı sorunu ile doğrudan bağlantılıdır. Nereden ve nasıl başlamak gerekir problemi, yöntemsel ve pratik bir problem olarak görünse de (ki aynı zamanda öyledir), partileşme sürecine ve görevlerine, politik eylem çizgisi ve örgütlenme ilkelerine ilişkin esasları sunar ve buradaki farklı yaklaşımlar bir marksist-leninist ile bir küçük-burjuva devrimcisinin rengini verir.

*

Küçük-burjuva devrimcisi sorunu kendi içinde "sağlam bir profesyonel devrimci çekirdek yaratma" olarak formüle edip, önüne öncelikli görev olarak sınıfsal kökeninden bağımsız profesyonel devrimcilerden oluşan bir örgüt yaratma görevini koyarken, proletarya devrimcisi görevi komünist bir siyasal sınıf örgütü yaratmak olarak tanımlar ve sorunu sınıf hareketine politik ve örgütsel müdahale çabası içinde ele alır.

Kavramsal bir soyutlamanın anlamını gözden kaçırmanın sanabileceği gibi, Lenin, devrimciler örgütünün oluşturulması ve sağlamlaştırılması sorununu asla sınıfsal zemininden ve bu temel üzerinde odaklanmış bir politik faaliyetten bağımsız olarak, sınıf dışında kendi içinde çözülebilecek bir sorun olarak ele almaz. O sorun devrimci örgütünün kendi içinde sağlamlaştırılması olarak

değil, sınıf tabanı üzerinde sağlamca temellendirilmesi olarak koyar. Bu temelini toplumsal zemini proletarya, örgütsel/siyasal çekirdeği fabrika hücreleşmesidir.* Lenin'in bütün siyasal dehası, örgüt-sınıf-parti-ihtilal diyalektiğini, sürecin halkalarını doğru bir tarzda çözümleyip, buna uygun bir politik faaliyet ve örgütlenme planı gerçekleştirmesinde yatar. Lenin'i buradan anlamadan onu kavramak, dolayısıyla Bolşevik deneyiminden öğrenmek mümkün değildir.

*

Sınıf içinde ve fabrika temeline dayalı hücreleşmeye yönelik bir politik faaliyet ve pratik müdahale ekseninden, sınıf kökeninden kopartılmış bir devrimci örgütlenme planı, yine aynı şekilde sınıf kökeninden bağımsızlaştırılmış bir kadrolaşma sürecini öngörmek, Leninizmin değil, küçük-burjuva devrimci-demokratik siyasal platformun ifadesidir. Türkiye devrimci hareketinin 20 yıllık ideolojik-politik-örgütsel ve kadrosal yapısı, işte tam da bu platformun üzerine kuruludur. Küçük-burjuva popülist ideoloji ve program, örgütsel ifadesini tam da burada buldu.

Bugün işçi sınıfına yönelik siyasal faaliyet elbetteki salt komünistler tarafından yürütülmemektedir. Tarihte dün olduğu gibi bugün de komünistlerin yanısıra her türden devrimci, proletaryanın siyasal platformu dışı öğeler -ekonomistler, siyasal demokrasiciler, işçi demokrasicileri vb., işçi sınıfı içinde politik ve örgütsel çalışma yürüttüler, yürütmektedirler. Bir komünist ile bir küçük-burjuva liberali, devrimci-demokrat, sosyal-demokrat, aydın oportünisti, devrimci sendikalist vb. arasındaki ayrım çizgisinin özü, sınıfa yönelik bir faaliyette değil, bu faaliyetin ideolojik, toplumsal, politik içeriğinde ve örgütsel niteliğinde, örgütlenme ilkelerine ve devrimci kadrolaşmanın ilkesel temellerine ilişkin yaklaşım farklılıklarında ifadesini bulmaktadır.

Fabrikaların komünist bir siyasal sınıf savaşımının "kaleleri" haline getirilmesi, devrimci proletaryanın siyasal örgütlenmesinin stratejik temelini oluşturur, bu bir. İkincisi, işçi sınıfının

* "Güçlü bir illegal Parti Merkezleri Örgütü, sistemli olarak çıkan illegal yayınlar ve en önemlisi yerel hücreler, özellikle de doğrudan doğruya işçilerin arasından gelen ve kitlelerle sıkı temas içinde yaşayan öncü üyelerin yönettiği fabrika hücreleri: Devrimci ve Sosyal-Demokrat işçi hareketinin her türlü zorluğu göğüsleyebilecek sağlamlıktaki çekirdeğini işte bu temel üzerinde yaratır" (V. I. Lenin, Örgütlenme, Aydınlik Yayınları, s.17, vurgu bana ait)

bağımsız politik örgütlenmesinin temeli/temel birimi fabrika hücreleşmesidir. Üçüncüsü, Fabrika hücreleşmesi, parti ile işçi yığınları arasındaki volan kayışıdır. Partinin fabrikalardaki iç iktidarının temelidir. Dördüncüsü, bu temelin maddi bir gerçekliğe dönüşümü tarihseldir. Beşincisi, bir marksist açısından tarihsellik, sürecin kendiliğindenliğini değil, insanal etkinliğin, devrimci eylemliliğin, dönüştürücü iradenin rolünü, belirleyiciliğini, zorunluluğunu anlatır. Devrimci sınıfı tarihin öznesi yapan işte tam da budur; tarihi yapma eylemidir. Devrimi mayalayan nesnel koşullardır; ama nesnel koşulların mayaladığı toplumsal devri-min zaferini güvenceleyen, öncesinde ise devrimci süreci hızlandıran, deyim yerindeyse devrimi doğurtan devrimci iradedir, devrimci öncünün dönüştürücü eylemidir.

Bu bakış, bir çevre oluşumundan, devrimci eylemin ilk aydınlanma etkinliğinden bir örgüt oluşumuna/dönüştürme etkinliğine sıçramış, ancak bu durumun kendisinin de ifade ettiği gibi, henüz toplumsal sınıfsal temeline oturmamış, deyim yerindeyse yatağına kavuşamamış bir komünist müfrezenin, siyasal ve örgütsel çalışmasının temel yönünü belirler. Bu bakış, kadro politikasının, kadrolaşma sürecinin esasını belirler. Komünist müfrezeyi “sağlamlaştırmanın” yegane yolu, temellerini sağlamca oturtmaktan geçer. Fabrika çalışmasında başarının önkoşulu, fabrikalara yönelik sistemli, düzenli, kuşatıcı bir siyasal ve örgütsel faaliyet götürmektir. Yoğun bir propaganda ve ajitasyon bombardımanına tabi tutmak ve bu çabaya eşlik eden amaçlı, bilinçli bir örgütlenme yaratabilmektir. “Fabrika hücreleşmesini uzun vadeli ele alınabilecek bir sorun” olarak görmek ve bu belirlemeden “fabrika çalışmasında başarının önkoşulu olarak profesyonel görevleri yerine getirecek devrimci bir örgüt yaratma görevini öncelikle ele almak”, partileşme görevleri ile politik ve örgütsel görevler arasındaki kopmaz diyalektik bağ keyfi bir biçimde kopartmak, kaba bir mekanik bağ kurmaaktır. Organik bir gelişme sürecini mekanik bir sıralamaya sokmaktır. Bu düşünce ve mantık yapısı, küçük-burjuva devrimci aydınının ideolojik platformunu sergilemektedir. Bu bakışın pratikteki kaçınılmaz siyasal sonucu, devrimci çalışmanın siyasal ve örgütsel yönünün sınıf eksenini dışına kaymasıdır. Zira;

1) Profesyonel bir komünist örgüt (eğer profesyonellikten öngörülen bir komplo örgütü değilse) kendi içinde değil, fabrikalara yönelik bir

siyasal ve örgütsel etkinlik içinde yaratılabilir.

2) Sınıf içinde temel yaratmayı uzun vadenin, belirsiz bir geleceğin sorunu olarak belirleyip, bundan öncelikli görev olarak profesyonel devrimciler örgütü yaratmayı öngördüğünüzde, o zaman örgütünüzü üzerinde sağlamlaştıracığınız bir başka temel bulmak zorundasınız. (Türkiye solunun 20 yıllık halkçı geçmişi bu konuda yeterince zengindir ve artık en dar kafalılar için bile öğre-ticidir.)

3) Demek oluyor ki, komünist kadrolaşma ancak fabrika hücreleşmesi temelinde işçi sınıfına yönelik bir siyasal ve örgütsel faaliyet içinde yaratılabilir.

4) Komünist siyasal müfreze işçi sınıfının içinde yatağını bulduğunda, bilimsel sosyalizm maddi bir güç haline geldiğinde, sınıfdışı kadroların toplumsal kökenleri, proleter komünist bünyeyi bozucu, tahrip edici bir tehdit unsuru olma özelliğini yitirir; toplumsal köken farklılıkları silinmez, ancak sınıfsal/siyasal önemini yitirir.

5) Komünist müfrezenin omurgalaşma ve kadrolaşma sorunu bu temelden kopartıldığında, toplumsal köken-toplumsal temel diyalektik çözülür ve tam da bu noktada kadrolaşmanın proleter sınıfsal özü kararır, toplumsal köken sorunu son derece önem kazanır. Zira, komünist omurgalaşma ve kadrolaşma sorunu, işçi sınıfını politikleştirme ve buna eşlik eden bir örgütlenme çalışmasından koparıldığında, kendi başına ele alındığında, devrimci eylemin sınıfsal eksenini sapar. İki noktada sapar: a) Eylemin rotası; b) Eylemin toplumsal temeli.

Sonuç olarak, komünist omurgalaşma (“profesyonel devrimci çekirdek yaratma”) ve kadrolaşma sorunu, “öncelikle ele alıp”, bu sorunu gerçek çözüm halkasından, bilimsel sosyalizm ile işçi hareketini buluşturma çabasından kopartmak, sorunu öncelikle bir güç biriktirmek sorununa indirgemektir. Komünist kadrolaşma ve omurgalaşma sorununu “nasıl” probleminden “nereden” problemine kaydırmaktır. Bu, ideolojik olarak kaygan bir zemindir ve nereye kadar savuracağını, nereye kaydıracağını önceden kestirmek mümkün değildir. Ancak belli olan, kesin olan şudur ki, bu zemin sınıfdışıdır. İdeolojik dağınıklığın (dilerseniz ideolojik bir sapma deyin), tarihsel perspektiften ve diyalektik düşünce yapısından yoksun olmanın götürdüğü, savurduğu kaçınılmaz bir durumdur bu.

Proleter sınıf zemininden, fabrika hücreleşmesi temelinden bağımsız bir örgüt perspektifine sahip olmanın ve böylesi bir çekirdeği “öncelikle ele alınması gereken bir görev” olarak görmenin

götüreceği pratikteki kaçınılmaz sonuç, politik yürüngenin, örgütsel omurgalaşmanın ve kadrolaşmanın işçi sınıfı ekseninden kayması olacaktır. Böylesi bir örgüt kendine üzerinde konumlanacağı bir sınıfdışı temel bulmakta gecikmeyecektir -siz istediğiniz kadar toplumsal temelinden bağımsız bir örgüt ve kadrolaşma seçimi ileri sürseniz de, bu gerçeklikte yoktur, ancak bireyin zihninde vardır. Zira örgüt sınıfsal çıkarların ifadesinin bir aracıdır ve bu aracın temelinden kopartılıp bağımsızlaştırılması, pratikte onun solunum kanalının kesilmesi, varoluş hakkının ölüme terkedilmesi demektir. Bu bakışta egemen yön sınıf devrimciliği değildir. Bu platform bir küçük-burjuva sosyalist aydınının ya da "kitleler" içindeki sınıfsal ayrımın anlamını yeterince değerlendiremeyen o tanınmış küçük-burjuva popülistinin ideolojik platformudur. Ve siyasal pratikte götüreceği yer aydın /halk /ulus / öğrenci ya da köylü devrimciliğidir vb. Artık bilinçli yöneliş ya da kendiliğinden sürükleniş hangi temele mahkum etmişse.

*

20 yıllık bir dönem boyunca, sorunun şu tür bir konuluğu Türkiye’de hiç de az görünür örneklerden değildir: “Sosyalizmi benimseyen aydınlar tarafından, propaganda, ajitasyon ve örgütlenme çabasıyla bilimsel sosyalizm proletarya hareketine taşındıktan, parti örgütlenmesi yaratıldıktan sonra, artık “dışarıdan bilinç” taşıma ayrı bir anlam kazanacak, sadece aydınların yerine getireceği bir görev olmaktan çıkacaktır.”

Ortaya konulan bu bakış, küçük-burjuva aydın devrimciliğinin ideolojik platformunu sunmaktadır.

İfade edilmeye çalışılan bilimsel sosyalizm ile işçi hareketinin birleşmesi, bir diğer deyişle bilimsel sosyalizmin (proletaryanın devrimci savaş ideolojisinin) proletaryanın elinde bir eylem klavuzu, bir maddi güç haline gelmesidir ki, bu misyonu yerine getirebilecek yegane güç partidir. Sosyalizmin bir dünya görüşü olarak bir eylem klavuzuna dönüşümü proletaryanın bağımsız siyasal sınıf örgütü tarafından yerine getirilebilecek bir görevdir. Aynı şekilde, parti öncesinde fakat partileşme süreci içinde, “propaganda, ajitasyon ve örgütlenme çabası”, politik çalışmanın bu üç temel boyutu hiç de salt aydınlar tarafından değil, kuşkusuz komünist aydınların da içinde yer aldığı parti öncesi komünist müfreze tarafından yerine getirilebilecek, başarılabilecek bir görevdir. Aydına yüklenen bu misyon gerçekte değil, aydının kafasında vardır. Sosyalizmi benimseyen aydınlar tarafından propaganda, ajitasyon ve örgütlenme çabasıyla

yaratılan bir parti, bir sınıf partisi değil, küçük-burjuva/devrimci sosyalist aydın karmasının bir partisi olur. İkincisi, partinin örgütlenme sürecinde bütün temel görevlerin (propaganda, ajitasyon, örgütlenme) aydınlara biçilmesi, aydınları partinin oluşumunun temel dinamiği olarak görmek ve parti öncesi komünist müfreze bir aydınlar oluşumu olarak görmek demektir. Bilincin taşıyıcısı olarak tarihsel görevi örgüt/parti yerine, aydınlara biçtiğiniz de sınıf temelinden bağımsız bir örgüt ve kadrolaşma ve somut olarak sosyalist aydınlar, “birlikmiş sosyalist güçler” vb. içinde kadrolaşma perspektifine ulaşmak kaçınılmaz olur ve bu kendi içerisinde son derece tutarlıdır. Sınıf içinde kadrolaşma, omurgalaşma, hücre temeline oturmaya/partileşmeye işçi hareketinin radikalleşmesine yaptırdığınızda, ufukta da böyle bir radikal sınıf hareketi görünmediğine göre, bu durumda “öncelikli görev” olarak partiyi yaratacak çekirdeği, sosyalist aydınları örgütlemeye yönelmesi sınıf temelinden bağımsız örgütsel omurga ve kadrolaşmanın kaçınılmaz doğası haline gelir.

Sosyalizmin bir dünya görüşü, proletaryanın toplumsal devrim teorisi olarak doğuşu, bilimsel oluşumu ile, bilimsel sosyalizmin proletaryaya taşınması aynı şey demek olmayıp iki ayrı ayrı evreyi; tarihsel oluşum ve maddi gelişim evrelerini ifade ederler. Aydınların tarihsel misyonu sosyalizmin teorik ve bilimsel temellerinin oluşumunda, kurulmasında yatmaktadır. Bu evrensel düzeyde olduğu gibi, yerel düzeyde de böyledir. Marksizmin yerel düzeyde de ideolojik bir akım haline getirilmesi teorik, bilimsel bir çabayı gerektiren zorlu bir uğraştır ve bu görevin esasta sosyalist aydınlar tarafından yerine getirilmesinin anlaşılmayacak bir yönü yoktur. “Mülk sahibi sınıfların eğitim görmüş temsilcileri tarafından geliştirilen felsefi, tarihsel ve iktisadi teorilerden doğup geliş”en (Lenin) sosyalizm, bir “ideolojik akım” haline geldikten sonradır ki, ya da bu andan itibaren ki, aydınlar özel tarihsel misyonunu tamamlamış olur.

Sorun artık burada bir başka boyut kazanır: Bilimsel sosyalizmin bir ideolojiden maddi bir güce dönüştürülmesi. Bu bir sosyal tabakanın ötesinde, birleştirici, koordine edici, dönüştürücü bir aracı gerektirir; bu araç örgüttür/komünist siyasal öncü müfrezedir/komünist partisidir. Proletaryaya bilincin taşıyıcısı olarak belirli bir toplumsal kategoriyle (aydınlar vb.) belirleyici bir rol atfetmek ve sorunu buradan ele almak, özünü karartmaktır, güdükleştirmektir, geriye çekmek, tüketmektir. Örneğin EKİM, bugün bir ideolojik akım olmanın ötesinde, örgütlü bir aksiyon hareketine dönüşmenin maddi

uğraşısı içindedir. Bu zorlu görev ancak fabrika hücreleşmesini esas alan bir politik faaliyet çizgisinde ve pratiğinde başarılı olabilir, geliştirilebilir. Bu görev salt EKİM bünyesindeki "sosyalist aydınlar"ın değil fakat, bir bütün olarak komünistlerin omuzlarındadır. Komünist siyasal sınıf örgütü içinde aydınların ideolojik mücadeledeki, teorik aydınlanmadaki özel işlevselliğini koruması, hiç bir biçimde komünist bir müfrezeyi bünyesindeki "aydınlar"la eşitleme sonucunu doğurmaz. Bu eşitlemeye en çok küçük-burjuva sosyalist aydın kafası ulaşır. Bu, onun kendini tarihin öznesi olarak görme saplantısından öteye bir gerçeklik taşımaz. Komünist bir siyasal örgüt içinde aydın, işçi, köylü, öğrenci gibi bütün sosyal kategoriler, sınıfı devrimcileştirme eyleminde devrimci proletaryanın toplumsal siyasal kişiliğine dönüşürler; her kategoriden olanlar toplumsal özelliklerini belirli yönleriyle taşımaya devam etseler de, ideolojik temelde ve devrimci bir sınıf çalışması içinde sınıfsal bir dönüşüme uğrarlar, böylece tek bir paydada toplanırlar: Komünistler.

Bilimsel sosyalizmin tarihsel gelişmesi çizilmiş bir süreç izlemez. Proletaryanın ideolojik-teorik-politik ve örgütsel donanım ve gelişim süreci, bilimsel sosyalizmin tarihsel oluşumundan farklı, karmaşık, kompleks bir süreç izler. Dünyayı değiştirme güç ve iradesi modern sınıflı toplumlar da yalnızca proletarya tarafından yerine getirilebilir. Proletaryadaki içkin devrimci kuvve'i fiil'e dönüştürmede en temel araç ise, onun bağımsız siyasal sınıf örgütü olan komünist partisidir. Proletaryanın devrim partisi onun dışında yaratılamaz. Bilimsel sosyalizm ile işçi hareketini buluşturma, işçi hareketini politikleştirme, onun politik ve örgütsel gelişimini ilerletme çabasından kopuk, ondan ayrı olarak ele alınan bir profesyonel devrimci çekirdek örgütlenme formülasyonu, bugünün Türkiye'sinde küçük-burjuva devrimcisinin kendisini en tutarlı, net, açık ifade edışı olarak görülmelidir. Ve bu platform onun en son ve gerçek platformudur. Zira, gönlü proletaryada, kafası ve eyleminin doğası kendinde olan çelişkili (bu çelişki öznel değil, aynı zamanda tarihsel, toplumsal bir dizi etkenin bileşimidir) durumun sona ermesidir. Bunda kuşkusuz yükselen işçi hareketinin yaratmış olduğu heyecan, umut, kolaycı güç beklentilerinin işçi hareketinin düşüşü ve durgunlaşması ile birlikte yitirilmesi, ideolojik bir bağla örülmemiş moral bağların, gönül bağlarının dalganın çekilmesiyle bir yaz aşkı gibi yitip gitmesidir. Bu aşktan bu platform aynı zamanda bir geri dönüş ya da düşüş

platformudur. "SSCB ve Doğu Avrupa'nın kapitalist-emperyalist dünyaya tam entegrasyonu" gibi faktörler de bunda temel bir rol oynamıştır ve oynamaya devam etmekte, ideolojik dağılma ve savrulma sürecini derinleştirmektedir.

İdeolojik dağılmanın, savrulmanın götürdüğü politik platform üç ana noktada toplanmaktadır.

Birincisi, sınıfın bağımsız siyasal ekseninden kayış. Bu olgunun bir boyutu sınıf dışına kayış olmakla birlikte, diğer bir boyutu da sınıfa yönelik siyasal platformun devrimci sendikalizm/devrimci demokratizm tahteravallisinde gidip gelmesidir.

İkinci olarak, gizli ve illegal faaliyet ekseninden kayış. (Dernekçilik, açık parti tartışmalarının politik örgütlenme sorunlarının odağına yerleşmesi, legal yayın furyası, vb.)

Bütün bunlara bağlı ve son olarak, bir uçta kronik bir mezhepleşme, marjinalleşme, diğer uçta tam bir iktidarsızlık, HEP içinde hiçleşme, birlik adına Mevlana'yı izleme vb. Her iki yanın ortak paydası ise misyonsuzluk ve iktidarsızlıktır.

Küçük-burjuva devrimciliğinin bu ideolojik-politik ve moral platformu, yalnızca yeni bir kişilik kazanmasının ya da kendi geçmişinin başlıca devrimci mirasını (düzene karşı ihtilalci tarzda konumlanma, gizli ve illegal bir tarzda konumlanma, bağımsız bir politik faaliyet/iktidar iddiasıyla konumlanma) inkarın bir sonucu olarak kişilik erozyonuna uğramasının bir ifadesi değildir. Aynı zamanda ve tüm bu faktörlerin bileşimi olarak politik ve örgütsel bir tasfiye sürecinde hızla yol almasının da ifadesidir.

Bu olgunun kendisi, bugün komünistlerin önündeki en temel, acil, vazgeçilmez görevlerin kapsamını verdiği gibi, bu görevlerin altını bir kez daha özenle çizmek anlamına gelmektedir.

Komünistler tasfiyeci dalgaya ideolojik-politik-örgütsel ve moral cephelelerden hızla zırh örerken, aynı zamanda bunun, kendi yarınlarıyla yaşamsal bir ilişki içinde olduğunun bilinciyle hareket etmeli, buna uygun bir sorumluluk ve davranış çizgisi izlemelidirler. Bunun yegane yolu; bütün dikkatlerini, ilgilerini, enerjilerini işçi sınıfının bağımsız politik örgütlenmesi faaliyetine yoğunlaştırmaktır; illegaliteyi sağlamlaştırmak, geliştirmek, derinleştirmek; devrimci hareketin içine girmiş olduğu tasfiye sürecini güçlü bir ideolojik-teorik cereyanla derinleştirip hızlandırmak, politik olarak bloke etmek ve bütün bu temel görevlerin yerine getirilmelerine eşlik eden bir tarzda ihtilalci sınıf partisinin taşlanması, örnek, ama hızla örnektir.

AKIN CENGİZ

Sınıf devrimcisinin tüm dikkati öncelikle kendi politik amaçlarını gerçekleştirebilmenin toplumsal dinamiği olan işçi sınıfına yönelmiştir; onun sorunları, mücadelesi, politik ve örgütsel gelişme ihtiyaçları üzerinde odaklaşmıştır. Düzenle olan tüm köprülerini yakan sınıf devrimcisinin yüzü senenin hergünü, günün her saati işçi sınıfı mücadelesine dönüktür. Komünist kendini görevleriyle sınırlayan memur zihniyetli “görev adamı” değil, davasıyla bütünleşen, davanın hergün yenisini önüne koyduğu görevler için kendini yeniden ve yeniden üreten dava adamıdır. Örgütün verdiği görevle, direktifle harekete geçen ama görevin ve direktifin bittiği yerde duran kadro asla gerçek anlamda bir sınıf devrimcisi değildir. Ancak kendiliğindenci bir tarzda, kafasına göre hareket ederek, en iyisini ben yaparım edasıyla örgütsel işleyişin dışına taşarak gösterilen “inisiyatif” ile devrimci inisiyatif farklı şeylerdir. Devrimcinin inisiyatifine yol gösteren ait olduğu hareketin ideolojik-politik-örgütsel çizgisidir. Sınıf devrimcisi her koşulu, olanağı ve somut durumu sahip olduğu ideolojik-politik çizgi üzerinden değerlendirerek harekete geçer. Çizgi ne denli iyi kavranırsa, somut durum bu temelde ne denli tam ve net tahlil edilirse devrimci inisiyatifin isabetli ve verimli olması, örgütsel yaşamın destekleyici bir ögesi haline gelmesi de o kadar güvence altına alınmış olur.

bir örgütte sözelimi bir alt örgütsel birim, sadece örgütten direktif aldığı, kendisine malzeme ulaştırıldığında faaliyete geçiyorsa, onun dışındaki zamanını ise yeni görevlendirmeleri beklemekle geçiriyorsa, bunun anlamı, sorumluluğun yalnızca en ilkel boyutunu omuzluyor olmasıdır. Oysa ilgili birim örgütten işaret beklerken işçi sınıfı hareketi ve onu etkileyen süreçler durmamaktadır. Aksine A fabrikasında grev patlak vermiştir, B fabrikasında işçiler atılmıştır, Kürdistan düzenin yeni bir katliamına sahne olmuştur vb... Kendi görevinin içeriğini durmaksızın yaşanan siyasal süreçlere ve bununla bağlantılı olarak işçi sınıfı hareketinin ihtiyaçlarına koşut kavrayan bir alt örgütsel birim, ortaya çıkan böylesi somut bir durumdan kalkarak buna müdahalenin olanaklarını, koşullarını değerlendirerek gözden geçirir. Verili imkanlar ne denli dar ve sınırlı olursa olsun, inisiyatifli bir devrimci "kötü şartlar"a sığınarak atıl kalmayı kabullenemez. Elinde bildiri/afiş yoksa, kuş/pul hazırlayacaktır. Kuş/pul basma olanağı yoksa, pankart yapacaktır, bu da mümkün değilse eline bir kutu boya alıp yazılamaya çıkacaktır. Olanaklar sayılanlarla değil, gösterilen yaratıcılık ve sarfedilen enerjiyle sınırlıdır. Oysa imkanları kullanmaktan da öte, önemli olan onları en iyi ve doğru şekilde değerlendirmektir. Pula, pankarta, duvara yazılacak sloganlar hem somut duruma denk düşmeli, hem de işçi sınıfına, hareketin perspektifleri doğrultusunda etkili bir tarzda hitap etmelidir. Öte yandan kuşun, pankartın, yazının nereye, nasıl uygulanacağı, hangi güvenlik önlemlerinin alınacağı ayrıca düşünülüp planlanmalıdır. Tüm bunların başarıyla gerçekleştirilmesi geçmiş tecrübenin o an gösterilecek devrimci ataklıkla birleştirilmesine bağlıdır.

Komünist bir devrimcinin tecrübesini oluşturan, bir yandan geçmiş pratik ve örgütsel sürecinden elde ettiği deneyim ve birikimi, öte yandan ML klasikleri, hareketin yayınlarını ve politik-ideolojik-kültürel gelişmesine katkıda bulunacak diğer kaynakları okuyarak geliştirdiği teorik-pratik uygunluk düzeyidir.

Sınıf devrimcisi hiç bir görevi görevin kendisiyle sınırlı kavramaz. Öncesi ona ideolojik-politik-pratik her düzeyde hazırlanma, sonra ise deneyimlerini ve derslerini çıkarma sürecidir. Başka bir deyimle görev ve misyon bütünleşmiş, tekleşmiştir. Komünist kendini ideallerine adanmış, misyonunda yeniden yaratma sürecinde sürekli yeniler. Kendi gelişimini, çelişkilerini, zaaflı ve zayıf yanlarını denetime tabi tutar. Eksikliklerini aşmaya çalışır, kendini geliştirir eğitir. Çelişkilerini

gördüğü fakat ona karşı mücadelede yetersiz ve zayıf kaldığı noktada örgütüne açılır, ondan yardım ister. Örgütün ve yoldaşlarının yönelttiği eleştirileri dikkatle dinler, bu eleştiriler karşısında kendini acımasızca sorgular. Komünist bir örgütte eleştiri-özeleştiri mekanizmasının diyalektik bütün içinde işletilmesi, örgütsel yaşamı geliştirici bir rol oynar. Doğaldır ki kendi zaafları ve eksikliklerine tahammülsüz yaklaşan her komünist kadro örgütsel işleyişte yaşanan aksaklıklara, yetersizliklere karşı da tahammülsüz olur. Ancak böylesi bir devrimci tahammülsüzlük ifadesini karalama amacı güden yıkıcı eleştirilerde değil, aksine yol gösteren, hataların aşılmasına yardımcı olan yapıcı eleştiride bulur. Sınıf devrimcisinin kullandığı dil tok ve nettir. Her yöne çekilebilen, muğlak ve korkakça ifade edilen eleştiriler, zaafları ve eksikliklerin saptanmasına ve aşılmasına değil, üstünün örtülmesine ve oportünist uzlaşmaya hizmet eder.

Bir örgütte değişik boyutlarda yaşanan sorunların şu veya bu oranda kadroya yansımaları kaçınılmazdır. Bir komünistin, genelde yaşanan ve kendi özeline de yansıyan sorunların aşılması için örgütiyle bütünleşmek ve tüm enerjisini ortaya koymak yerine atıl kalması ise, aksine özenle kaçınılması ve kararlılıkla mücadele edilmesi gereken bir tutumdur. Örgütü ağlama duvarına çevirerek, kendi hantallığını, ataletini ve zaaflarını örgütsel sorunlarla izah etmeye kalkışmak, en hafif deyişle devrimci misyondan yoksunlaşmaktır. Oysa sınıfın devrimci misyonu bütünüleşen komünistler yalnızca iç sorunların yarattığı olumsuz etkilere karşı değil, genelde etkisini gösteren tasfiyeciler cereyanı tersine çevirmeye yönelik de mücadele ederler. Bunun bir boyutu öncü müfrezenin ihtilalci, illegal konumunu sağlamlaştırmaksa, diğer boyutu da sürekli ve ısrarlı sürdürülen sınıf çalışmasıdır. Bu ikisi diyalektik-organik bir bütündür, birini diğerinden ayırmak olanaksızdır.

Sınıfın bağımsız ihtilalci partisine giden ve proletaryanın iktidar yürüyüşünü açacak olan yol sarp, dik ve engebelidir. Bu yol dümdüz bir bulvarda yürümeye isteği ve hayali içinde olanlara göre değildir. Komünistlerin gözü bu yolda yorulup düşende, soluksuz kalıp arkada bırakılarda değil, hep ileriye dönüktür. Karşılaşılan her zorluk yeni bir iddiadır, her yeni iddia ise daha üstün bir çabanın, daha büyük bir enerjinin mayasıdır. Bugün sınıf devrimcisi olmanın kıstası, taşınan iddiayı kişilikle bütünleştirmek, iddiaya koşut devrimci enerji ve çabayı

Bir Kürdistan ziyareti

PKK taraftarlarıyla konuşmalar

Yolculuğum sevkıyata giden askerlerle geçti. Arabanın yarısından fazlasını oluşturuyorlardı. Yolculuk boyunca askerlerin büyük çoğunluğu hiç konuşmuyor ve moralleri bozuk bir durumda oturuyorlar. Kelimenin tam anlamıyla kara kara düşünüyorlar. Sohbet edenler ise savaşa gitmek istemediklerini, bu savaşın kendilerinin savaşı olmadığını söylüyorlar. Fakat askere gitmekten başka seçeneklerinin olmadığını farkındalar. Tek umutları cephe gerisinde, büro işlerinde, gazinoda vb. görevlendirilmek.

Kürdistan'ın ... iline ulaştığımda yurtsever arkadaşlar tarafından çok sıcak bir şekilde karşılanıyorum. Bu ilde, misafir olduğum arkadaşlarla, memur ve öğrenci gençlik kesimiyle bol bol tartışma olanağı buluyorum. Bu arkadaşların çeşitli konulardaki düşünceleri ve benim yorumlarım şöyle;

Sosyalizme büyük bir inanç var. Sosyalizmi, Marksizm-Leninizm'i savunuyorlar. Zaten kendilerini ve PKK'yı marksist-leninist olarak niteliyorlar. PKK'yı leninist tipte örgütlenmiş, leninist bir parti olarak anlatıyorlar. Devrim sorunu konusunda ise, ilk adım olarak ulusal devrimi hedeflediklerini ve buradan sosyalizme geçeceklerini söylüyorlar. Kürdistan'da önce sınıfsal bir devrim olamayacağını, öncelikli sorunun ulusal sorun olduğunu, bu sebeple devrimin ulusal olacağını belirtiyorlar. Fakat onlar için bağımsız bir Kürdistan yeterli değil. Esas hedefleri sosyalist bir Kürdistan yaratmak. Burada insanlar arasında sosyalizmin sorunları da en çok tartışılan konulardan birisi. Görüşler Abdullah Öcalan'ın açıklamalarının hemen hemen aynı.

Kürdistan'da üretim ilişkilerinde kapitalizmin belirleyici bir hale geldiğini, feodalizmin her alanda hızlı bir şekilde tasfiye edildiğini belirtiyorlar. PKK, feodalizmin tasfiyesinde belirleyici rolü oynuyor. Feodalizmi parçalıyor. Şeyhlik, ağalık vb. kurumlar ömürlerini neredeyse tamamen tüketmişler. Kürt halkında bu konuda önemli bir bilinçlenme olduğunu söylüyorlar.

Ziyaretimin ikinci günü akşamı 4-5 yurtsever arkadaşla bir evde sohbet ediyoruz. Arkadaşlara Türkiye'yi ve sol hareketi nasıl değerlendirdiklerini soruyorum. Bu konudaki düşünceleri gerçekten ilginç. Türkiye'deki bir çok sol hareketten daha

ileri şeyler söylüyorlar. Onlara göre; Türkiye kapitalist bir ülke ve oldukça büyük bir işçi sınıfı var. Türkiye'deki devrim de işçi sınıfının öncülüğünde ve onun iktidarını hedefleyen bir devrim olmalı. Yani sosyalist bir devrim olmalı. Fakat bunun için işçi sınıfının bir partisinin olması lazım. Oysa Türkiye'de böyle bir parti yok. Sol hareket çok bölünmüş durumda ve ciddi bir çıkış yapan yok. Fakat bir partinin mutlaka oluşacağı konusunda inançlıyız. Bu da Kürdistan'da olduğu gibi olacak. Yani birisi çıkış yapacak ve diğerlerini peşine takacak. Aynen PKK'nın yaptığı gibi. İşte o zaman Kürt hareketi ile işçi sınıfı hareketi ittifak sağlayabilecek. PKK Türkiye'deki böyle bir hareketle ittifaka hazır, ama ciddi bir hareket ortada görünmediğinden böyle bir ittifak oluşmıyor. Aslında buna çok ihtiyacı var. Bir ara PKK'nın Dev-Sol'la bir ilişkisinin olduğunu söylüyorlar. PKK, Devrimci Sol'a kamplarını açmış ve ona yardımda bulunmuş. Fakat sonradan bu ilişki kopmuş.*

Arkadaşların konuşmalarında büyük bir işçi sınıfı vurgusu var. İşçi sınıfı içinde örgütlenilmesi gerektiğini ve ancak bu gerçekleştirilirse Türkiye'de devrim olabileceğini söylüyorlar. Sol hareketin şimdiye kadar hep diğer kesimleri örgütlediğini, işçi sınıfını örgütlemeyi başaramadığını belirtiyorlar. Bu konuşmadan bir gün sonra bir memur sendikasına uğruyorum. Bu sendikanın panosunda şimdiye kadar hiçbir sendika ve kitle örgütünün panosunda görmediğim bir sloganla karşılaşıyorum. „Bütün ülkelerin işçileri birleşin!“. Ulusal hareketin egemen olduğu bir sendikada böyle bir sloganın yazıldığı bir panoyla karşılaşmak beni oldukça şaşırtıyor. Bu sendikadaki ortam da Türkiye'de gördüklerimden oldukça farklı. Ortam oldukça politik ve insanlar yoğun bir tartışma içinde. Bir köşede de insanlar kitap, dergi vb. okuyorlar. Faaliyetlerine de katılım oldukça yüksek. Örneğin; bir eğitim semineri 30 kadar insan geldiği için erteleniyor. Sebebi de bu sayının çok az olması. Buradaki eğitim seminerlerinin en az 70-80 kişi ile yapıldığını söylüyorlar.

PKK'nın çok büyüdüğünü söylüyorlar. Hemen hemen her aileden en az bir kişi gerillaya katılmış. PKK artık büyük Kürt illerinde de egemenliği elde etmek üzere. PKK'nın etkisi o kadar fazla ki, lümpen,

kabadayı kesimler bile artık PKK'ya katılıyor. Örneğin, Diyarbakır'da "mırık" denen insanlar var. Bunlara bir nevi İstanbul'un Kasımpaşa kabadayıları denebilir. Bunlar yanlarında uzun şişler, dönerci bıçakları taşıyan, sivri burunlu ayakkabının üzerine basarak giyen, sürekli ceket giyen insanlar. Ve bunların artık neslinin tükenmekte olduğunu söylüyorlar. Sebebi de bunların artık yoğun bir şekilde PKK'ya katılmaları. Bunlar PKK'ya katılınca büyük bir değişime uğramışlar, bunlardan iyi gerilla oluyormuş.

Ulusal hareket konusunda ise şunları söylüyorlar: Hareket parti, ordu ve cephe örgütlülüklerinden oluşuyor. Yani PKK, ARGK, ERNK. Partinin tabanının ağırlıklı olarak yoksul köylülüğe, ordunun ağırlıklı olarak küçük burjuvaziye, cephenin ise değişik kesimlere dayandığını söylüyorlar.

Yerleşim birimlerinde Halk Komitelerinin oluşmuş durumda olduğunu ifade ediyorlar. Yerleşim birimindeki tüm sorunları da bu komiteler çözüyormuş. Örneğin; Cizre'de mahkemelere çok az olay yansıyor. Tüm sorunlar devletin mahkemelerine yansıtılmadan Komiteler vasıtası ile çözülmüş. Zaten pek fazla da suç işlenmediği, özellikle adi suçların hemen hiç işlenmediğinden söz ediliyor.

Kamu emekçileri sendikaları içinde özgürlük hareketi çok iyi örgütlenmiş durumda. Bu sendikalar tamamen onların denetimleri altında. Bu sendikalar çok aktif çalışmalar yürütüyorlar. Fakat ulusal mücadele için, iş bırakma vb. gibi eylemler yaşanmıyor. Yani ulusal mücadele için üretimden gelen güç kullanılmıyor ya da kullanılmıyor. İşçiler için de durum aynı. Hatta işçiler içinde ulusal hareket daha zayıf. Bu mücadele için işçilerin iş bıraktığı görülmemiş. Bunları kendileri ifade ediyor. Zaten fabrika ya da işyeri temelinde hücreler oluşturma şeklinde bir amaçlarının olmadığını, örgütlenmenin mahalle, semt vb. şeklinde olduğunu söylüyorlar. Eylemlere de bu örgütlülükler çerçevesinde katılım oluyormuş. İşyerlerinde daha çok ekonomik-demokratik haklar için eylemler yapılıyor. İstanbul, İzmir, vb. gibi şehirlerde de örgütlülüklerini mahalle, semt vb. şeklinde yaptıkları, Kürt olan herkesi örgütlemeye çalıştıklarını (işçi, memur vb.) söylüyorlar.

İnsanlar korku duvarını aşmış ve herkes politikleşmiş durumda. Gözaltına alınmayan ve işkenceden geçmeyen insan sayısı çok az. En küçükten en büyüğüne tüm insanlarla rahatlıkla çeşitli politik konuları tartışabiliyorum. Politika tüm hayatlarına girmiş. Küçük çocuklar (2-3 yaşında) "Biji PKK!"

diye slogan atıyor. 3 günlük yasta siyah elbise giymediği için azarlanan 7-8 yaşlarındaki çocuk, büyük bir ezilmişlikle siyah giysilerinin annesi tarafından yıkandığı ve bu sebeple giyemediği açıklamasını yapıyor. Bir nevi özeleştiriyor. İnsanlar ailece ulusal harekete bağlılar. PKK'nın kararlarına uyma konusunda büyük-küçük, kız-erkek ayrımı yapılmıyor. Herkesin kararlara uyması sağlanıyor.

Futbol maçlarına hiç ilgi yok. Hatta televizyona da pek ilgi göremedim. İnsanlar daha çok haberleri dinliyor. BBC'ye ilgi çok büyük. Hiç aksatmadan her gün BBC'nin dinlendiğini gördüm. Futbol maçlarına ilgi yok demiştim. Bunu şuradan çıkarıyorum. Bir gün bir parkta oturuyorum. Park oldukça kalabalık, insanlar harıl harıl birbirleriyle konuşuyorlar. Televizyonda Türkiye-Bulgaristan milli maçı başlıyor. Çevreme bakıyorum, kimsenin maçı izlediği yok. Televizyon bangır bangır bağırıyor, ama insanların pek umurunda değil. O an Türkiye'deki tablo aklımdan geçiyor. Arkadaşa insanların niye maç izlemediğini soruyorum. Bana uzun zamandır böyle olduğunu, futbolu aslında sevdiklerini, ama futbolun politika malzemesi olarak insanları uyutmak için kullanıldığını, bu sebeple maçların insanlar tarafından izlenmediğini söylüyor. Hatta Kürt illerinin takımlarının liglerden düşmelerini istediklerinden, ama devletin bizzat hakemleri vasıtasıyla bu takımları ligde tutmak için her şeyi yaptığından bahsediyor.

Şırnak katliamı sonrası devlet iyice teşhir olmuş durumda ve büyük tepkiler var. Katliam sonrası burada çok büyük bir dayanışma örneği yaşandı. Herkes Şırnak'a destek için bir şeyler yapmaya çalışıyor, platformlar oluşturuluyor. İHD, HEP, Gerçek dergisi, Diyarbakır Söz gazetesi, Odalar, işçi sendikaları ve memur sendikalarından bir platform oluşturulmuş. Fakat daha sonra memur platformu Diyarbakır Söz Gazetesinin MİT'ci başyazarının tertip komitesi başkanlığına getirilmesini protesto ederek platformdan ayrılmışlar ve kendi başlarına kampanyayı sürdürmüşler.

Memur sendikaları burada daha örgütlü ve daha radikal. Yardım kampanyası çerçevesinde memur platformu toplam 80 milyon lira civarında para toplamış ve bir sağlık ekibi oluşturmuş, hazır bekliyormuş.

PKK'nın din olayına bakışını doğru buluyorlar ve dine devrimci tarzda baktığını söylüyorlar. PKK'nın dini kesimlerde ittifak arayışıyla reformizme gittiğini kesinlikle reddediyorlar. Halkın

(Devamı s.10'da)

“Eski Dev-Yol’diyorum. Çünkü yenisi yoktur”

‘70’li yılların güçlü ve mağrur Dev-Yol’u, Türkiye devrimci hareketinde 12 Eylül’ü izleyen tasfiye ve çürüme sürecini uç boyutlarda yaşayan bir hareket oldu. Haftalık 2000’e Doğru dergisi, 20 Eylül ‘92 tarihli 38. sayısının kapak konusunu Dev-Yol’un sürmekte olan “iç tartışmalar”ına ayırdı.

Habere paralel olarak bazı şahsiyetlerle yapılmış röportajlara yer verilmiş.

Kurtuluş dergisi adına İlhami Aras, “gecikmiş” fakat olumlu bir tartışma diyor ve heyecanla destekliyor. Biz daha erken başlamıştık, iyi de ettik, fakat “tartışmalardan beklenen sonuçların elde edilememesi olumsuzluktu” diye ekliyor. İlhami Aras, zaten tasfiye içinde çürüten hareketimizi bu tartışmayla tümünden tükettik diyemediği için böyle diplomatça konuşuyor. Tartışmanın kıdemlisi olarak Dev-Yol’a kendi deneyimlerinden hareketle bir de öğüt veriyor: “Devrimci Yol’unkine oranla bizim tartışmamızın bir olumluluğu, tartışmayı açık yapmamızdır. Birlik diye bir dert varsa, yöntem bu olmalıdır.” Bu “birlik-derdi”nin bulaştığı her hareketi ve en başta da Kurtuluş’un kendisini kestirmeden tasfiye eden gerçek bir iddiasızlık, misyon duygusundan yoksunluk ve mücadele sorumluluğundan kaçış “illeti” olduğunu eklemeyi unutarak.

Görüşme yapılan öteki bir şahsiyet doğal olarak İP Genel Başkanı Doğu Perinçek. İdeolojik ve örgütsel olarak dağılmış bir hareketin hazin görünümüne örgütlülük ve önderlik üzerine kolayından yöneltilebilecek keskin eleştirilerin ötesinde, onun esas derdi Dev-Yol’dan ne kapabileceği. Sözlerini Dev-Yol’culara kendi kitabını (Stalin’den Gorbaçov’a) önererek bitiriyor.

Geçmiş ideolojik konumu reformizmle malül olan, ne var ki, ilginç ve kendi payına erdem sayılması gereken bir tutumla, 12 Eylül’den sonra herkes sağa kayarken kendisi belirgin bir biçimde sola kayan, Kürt devrimci mücadelesinin ve PKK’nın önemini ve anlamını çok kimseden önce değerlendirebilen ve destekleyen yaşlı devrimci Mihri Belli ise, bu vesileyle Dev-Yol üzerine asıl söylenmesi gerekenleri söylüyor. Doğu Perinçek, flört hesabıyla Dev-Yol’un sözde liderlerini, “önderlik çözüm getirmeli” çağrısıyla onore ederken, bakın Mihri Belli aynı konuda neler diyor:

“Bir Tartışma Platformu İçin Ön Notlar ya da Satır Başları” başlıklı çağrı niteliğindeki yazı daha çok DY’liler etrafında bir tartışma sürecinin başlatılmasını öneriyor. Güdülen amaç, “örgütsüzlüğü ve dağınık durumda olan DY potansiyelini hareketlendirmek”.

İlk bakışta olumlu bir girişim gibi görünüyor. Gerçekten eski DY tabanında yer almış olan çok kimse örgütün bu hallere düşürülerek sahneden silinmiş olması karşısında derin üzüntü içindedir. Hatta isyan duyguları taşır.

Ancak burada önemli olan, bu girişimde bulunanların kişiliğidir. Yazının içeriğinden bunların eski DY yöneticilerinden bazıları tarafından kaleme alındığı anlaşılıyor. 1970’lerin en geniş tabanı olan devrimci örgütünün faşist darbe gelince şaşılacak bir hız ve beceri ile dağıtılar, şimdi “DY”nin insan potansiyelini hareketlendirme’ye kalkışıyorlar.

“Eski Devrimci Yol” diyorum. Çünkü yenisi yoktur. Ve bu yok oluşta sorumluluk, en içten duygularla Devrimci Yol saflarına katılmış olanlar, örgüt tabanındaki her özveriye hazır insanlar değildir.

“Kötü asker yoktur; kötü subay vardır” sözünü doğru-layan bir örnektir serüveni.

Evet, bu girişimlerin arkasında olanlar 12 Eylül’ün zor günlerinde sınav verememiş olanlardır. Önerdikleri de “Acaba kapitalizm haklı mı?” ya da “Sosyalizm bir ütopya mı?” gibisinden şeylerin tartışılmasıdır. Bir zamanlar Mahir’i bayrak edinenler, “Tek yol devrim” diyenler şimdi oturup kendi aralarında bunları tartışacaklar. Bu denli küçülmüşlerdir. Bu tartışma sürecini başlatanların asıl amacı “DY”nin insan potansiyelini hareketlendirmek” falan değil, bu örgütün sağlam olarak, dinamik olarak ne kaldıysa onun gözüne ölü toprağı sermek, tüy dikmektir.

DY safında yer almış devrimcilerin geçmişteki mücadelesi hepimizin, bütün Türkiye solunun devrimci geleneğinin bir parçasıdır. Fikri Sönmez”lerin özveri ve kahramanlığı, öteki devrim şehitlerinininki gibi hepimiz için esin kaynağıdır.

Onların temsil ettiği devrimci ruhu diri tutmak hepimizin görevidir.”

Hırsız başkan rejimin çürümüşlüğü sergiliyor

Brezilya'da muazzam kitle hareketi

Aylardır süren yüzbinlerce kişinin katıldığı kitle gösterilerinin baskısı sonunda ve yaptığı yolsuzlukların ayyuka çıkması karşısında, Brezilya'nın hırsız Devlet Başkanı Fernando Collar de Mello'nun dokunulmazlığı meclis tarafından altı ay için kaldırıldı. Karar 38'e karşı 441 oyla alındı. Başkanın icra yetkisi bu süre içerisinde yardımcısı tarafından kullanılacak.

Karar ülke çapında kitle gösterileriyle kutlandı. Meclis aldığı kararla vaziyeti kurtarmaya ve kitleleri yatıştırmaya çalışıyor. Bu kolay olmayacak. Zira "Collar Defol" ("Forra Collar ja") sloganı altında iki ayı aşkın bir süredir yürüyüşler ve gösteriler yapan yığınlar, onun görevden alınmasını ve tutuklanmasını istiyorlar.

8,5 milyon km² lik yüzölçümü (Türkiye'nin 11 katı) ve 150 milyon nü-fusuyla Latin Amerika kıtasının dev ülkesi Brezilya, aynı zamanda bir bunalımlar ve toplumsal kaynaşmalar ülkesi. "Brezilya mucize"si iflas edeli yıllar oldu. Yıllardır ülke tarihinin en büyük iktisadi durgunluk dönemini yaşıyor. Oysa bu aynı yıllarda denenmedik İMF "istikrar paketi" kalmadı. Sonuç bu İMF "paket"lerinin uygulandığı tüm öteki bağımlı ülkelerdeki gibi, fakat onlarınkinden çok daha ağır. Durgun ve bunalımlı bir ekonomi, sürekli büyüyen işsizlik (1990'da artış hızı resmi rakamlara göre %26), % binlerin üzerinde bir enflasyon (1990) ve elbet tüm

bunların özeti olarak sürekli artan bir toplumsal sefalet.

İnsanların açlıktan ölebildiği, büyük kentlerin tek göz-lü gecekondu kulübelerinde en sefil koşullarda yaşama savaşı verdiği bu ülkede, bizzat burjuva basının yazdığına göre, Devlet Başkanı genç karısına 60 bin dolarlık (450 milyon lira) iç çamaşırı giydirebiliyor.

22 yılını (1964-1985) aralıksız askeri rejim altında geçiren Brezilya, kıtanın ve elbette de dünyanın en güçlü işçi hareketlerinden birine sahip bugün. Şimdilerde hızla kabaran işsizliğin saflarını kemirdiği Brezilya işçi sınıfı, son 20 yılda tam dört kat büyüdü. Daha çok sendikaların kontrol ettiği işçi hareketi buna rağmen büyük bir politizasyon içinde. Sendikacı ve İşçi Partisi (PT) lideri "Lula"nın (Luis İnancio da Silva) 1989 sonundaki başkanlık seçimlerinde şimdiki rüşvetçi ve dolandırıcı Başkan Collar de Mello'ye karşı solun adayı olarak yarışması ve onun 35 milyon oyuna karşı 31 milyon oy almayı başarması da bunun bir göstergesi. İşçi sınıfı etkinliğini grevler, yürüyüşler ve protesto gösterileriyle sürekli bir biçimde sergiliyor. Özetle Brezilya'daki toplumsal hareketliliğin odağında tartışılmaz bir ağırlıkla işçi sınıfı, özellikle de en büyük sanayi kentlerinin sanayi işçi sınıfı duruyor.

İflas etmiş bulunan ve benzer her durumda olduğu gibi

tutulan Brezilya'daki rejimin Başkanlık koltuğuna 1990 başında oturan Collar de Mello'nun yolsuzluk, rüşvet ve hırsızlık dosyası akıllalmaz boyutlar kazanınca ve buna bizzat kendi öz kardeşi tanıklık edince, olay yığınların tepkisine ve yaygın grev, gösteri ve yürüyüşlerine yol açtı. PT (İşçi Partisi) yanlısı sol sendika federasyonu CUT bunu bir kampanyaya çevirdi ve bu kampanya öteki sendikaların yanısıra tüm ilerici-devrimci siyasal güçler, bu arada Brezilya Komünist Partisi (PC do Brazil) tarafından desteklendi.

Collar de Mello hakkında alınan karar, bu mücadelenin bir ilk başarısıdır. Fakat aynı zamanda onun hızını kesmeyi de amaçlamaktadır. Bu amaca ulaşmanın zor olduğunu söyledik, zira Başkan burada yalnızca bir simgedir. Onun şahsında açığa çıkan Brezilya'daki kurulu düzenin, onun efendisi Brezilya burjuvazisinin çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğudur. Brezilyalı emekçiler de bu olay şahsında, gerçekte kapitalist düzene olan tepkilerini ve öfkelerini koyuyorlar ortaya.

Nitekim yürütülen "Collar Defol" kampanyası, yoksulluğa, işsizliğe, hayat pahalılığına ve manevi yozlaşmaya karşı mücadeleyle birleştirilmiş durumda. Collar de Mello çürümenin bir uç örneği olarak hoşnutsuzluğun sokağa dökülmesini yalnızca tahrik etmiş, ona bir vesile olmuştur.

Dünya gericiliğinin psikolojik savaşı Peru'da mücadele sürüyor

Peru, 22 milyon nüfuslu bu And ülkesi, Latin Amerika'nın en bunalımlı ve öte yandan devrime en yakın ülkelerinden biri. Güçlü ve başarılı gerilla hareketinden dolayı yıllardır dikkat çeken bu ülke, şimdilerde çok daha yakın bir ilginin konusu. Bunun ilk nedeni 5 Nisan'da gerçekleşen Fujimori darbesi idi. İkincisi ise, gerilla hareketinin öncüsü Peru Komünist Partisi-Aydınlık Yol lideri ile bir grup yöneticisinin başkent Lima'da tutuklanması oldu. Bu son olaydan beri, uluslararası gericilik Peru gericiliğine tam destek halinde bir psikolojik savaş başlatmış bulunuyor. Düne kadar Peru'da bir muzaffer devrim ihtimaline ilişkin ciddi kaygılarını döne döne ifade eden gerici emperyalist cephe, şimdilerde PKP-Aydınlık Yol liderliğinin yediği darbeden dolayı bu ihtimalin bertaraf edildiği havasını yaratmaya çalışıyor.

Peru, gerçek bir yapısal bunalım ülkesi. Son on yıl içinde sürekli ağırlaşan bu bunalım, Peru toplumundaki devrimci mayalanmanın hem toprağı olmuş, hem de onun tersinden etkisiyle iyice ağırlaşmış, boyutlanmıştır. Rejim çoktan iflas etmiştir. Baskı ve zulüm dışında çalışan yığınlar verebileceği hiç bir şey yoktur. Ağır dış borç yükü, "Fujişok" tedbirleri, 10 binli rakamlara ulaşan enflasyon oranı, nüfusun ezici çoğunluğunu kapsayan işsizlik, kırdan kente göçen ve tam bir sefalet yuvası olan gecekondulara yığılan aç ve perişan insan yığınları -bunlar bugünün Peru'sundan bazı çizgilerdir. 22 milyonluk nüfusun

7 ila 12 milyonu "tam bir sefalet" içinde yaşamaktadır. Ulusal gelirin %55'i nüfusun %10'nun elindedir.

Böyle bir ülkede sürekli güç kazanan ve toplam ülke nüfusunun üçte birini barındıran Lima'da odaklaşmaya başlayan devrimci mücadele, uluslararası gericiliği Peru konusunda gitgide artan kaygılara yöneltmiştir. Başta ABD emperyalist odaklar "Peru sorunu"na çok özel bir ilgi göstermektedirler. "Peru sorunu" çerçevesinde Peru ve Aydınlık Yol bir özel uzmanlık alanı haline getirilmiştir. ABD ülkedeki askeri çatışmanın dolaysız olarak içindedir.

Fujimori'nin başkan seçilmesiyle birlikte Ağustos 1990'da gündeme getirilen İMF istikrar tedbirleri yığınlar için sefaleti görülmemiş boyutlara vardırdı. Fakat enflasyonu geçici bir süre için düşürmek dışında kapitalist Peru ekonomisinin hiç bir sorununu çözemedi. 1992 başında Peru ekonomisi iflas etti. Üretim düzeyi 1960 yılındaki seviyeye geriledi. Bunalımdan çıkışa ve devrimci gelişmeye çare bulamayan Peru burjuvazisi, emperyalistlerin tam desteğini alarak, 5 Nisan 1992'de, lideri dışında herşeyi ile askeri olan "sivil darbe"yi yaptı. Peru'yu artık bir sivil liderliğinde tümüyle ordu yönetiyor. Gerici şiddet görülmemiş boyutlar kazandı, kazanılmış haklar gaspedildi.

Fakat devrimci mücadele, özellikle de silahlı mücadele hız kesmek bir yana ivme kazandı. Peru kıyısında büyük etkinliği

güç kazanması, emperyalist çevrelerde Peru sorunu'nu güncelleştirdi. (Amerikan emperyalizminin önde gelen sözcüsü *The Washington Post*, darbeden beş ay sonra, Ağustos 1992'de yayınladığı bir yazıda, son derece karamsar bir tablo çiziyordu.)

Tam bu sırada "Başkan Gonzalo" olarak bilinen PKP-Aydınlık Yol lideri Abimiel Guzman'ın bazı yönetici yoldaşlarıyla birlikte yakalanması, emperyalist dünyada büyük bir sevince ve buna eşlik eden bir psikolojik savaşa yolaçtı. Abimiel Guzman'ın kişiliğini özel olarak hedef alan bu kampanya demagogik ve rezilce yöntemlerle sürdürülüyor.

PKP-Aydınlık Yol'un liderlik kadrosundaki kayıplar kuşkusuz belli bir önem taşımaktadır. Üç ay önce de, Peru'daki en önemli devrimci örgütlerden bir diğeri olan ve silahlı mücadele yürüten Tupac Amaru Devrimci Hareketi (MRTA) lideri Victor Polay tutuklanmıştı. Ne var ki, Peru'daki devrim sürecinin seyri değişmeyecektir. Zira o böyle tekil olaylardan etkilenmeyecek denli köklü toplumsal-siyasal dinamiklerden kaynaklanmakta, onlara dayanmaktadır. Çözumsuz sorunlarıyla ve güçlü devrimci hare-ketiyle Peru bir devrim ülkesidir ve uluslararası devrimci hareketin ilgisini her zamankinden daha çok hakediyor. Emperyalistlerin düne kadarki korkuları ne kadar yerindeydiyse, bugünkü sevinçleri de o ölçüde temelsizdir.

Peru'da devrimci mayalanma sürüyor, devrim ilerliyor.

Peru Komünist Partisi (Kızıl Vatan) 2. Sekreteri Ludovico Jorge Hurdato*:

Halk diktatörlüğe karşı

Maocu gelenekten gelen fakat bugün kendi aralarında epeyce farklılaştıkları görülen bir grup parti ve örgütün organize ettiği, "Marksist-Leninist Parti ve Örgütlerin Uluslararası Konferansı"nın üçüncüsü geçtiğimiz aylarda gerçekleşti. Düzenleyicilerinin özel daveti üzerine Türkiye'den EKİM de bu konferansa katıldı. Çalışmalarında etkin bir biçimde yer aldı. Konferansın gündemi çerçevesinde ve son derece demokratik ortamda kendi çizgisini ve görüşlerini bütün açıklığı ile ortaya koydu. Konferans, düzenleyicileri tarafından henüz uluslararası kamuoyuna açıklanmış değil. Açıklandıktan sonra EKİM de esastan katılmadığı için sonuç bildirisini imzalamadığı bu konferansın çalışmalarına ilişkin görüş ve değerlendirmelerini kamuoyuna açıklayacaktır.

Bu konferansın bizim için en temel yararlarından biri (ki bu aynı zamanda katılmamız için yapılan daveti kabul ediş nedenlerimizden biridir), uluslararası devrimci hareketin belli bir kesimine dahil parti ve örgütleri daha yakından tanımak olmuştur. Bunlar içinde, Avrupa'dan Almanya Marksist-Leninist Partisi (MLPD), Asya'dan bu kıtadaki en büyük gerilla hareketine halen önderlik eden Filipinler Komünist Partisi, Latin Amerika'dan nispeten eski ve tecrübeli partiler olan Arjantin Devrimci Komünist Partisi ile Peru Komünist Partisi (Kızıl Vatan), Afrika'dan ise Azanya Tüm-Afrika Kongresi (PAC) yer almaktaydı.

Tümüyle yaptığımız hayli ayrıntılı ve yararlı görüşmelerin yanı sıra, içlerinden bazılarıyla onları Türkiye devrimci kamuoyuna tanıtıcı röportajlar yapmayı da planlamıştık. Bunlardan Peru Komünist Partisi (Kızıl Vatan) temsilcisiyle yapılmış olan röportajı okurlarımıza sunuyoruz. Peru, devrimci hareketinin geleneksel olarak çok güçlü olduğu ve Peru Komünist Partisi (Aydınlık Yol) önderliğinde sürdürülen silahlı mücadelenin tüm kıtalardaki devrimciler tarafından ilgiyle, emperyalist ve gerici çevreler tarafından ise tedirginlikle izlendiği bir ülke. PKP (Aydınlık Yol) liderinin esir düşmesi bu ilgiyi son zamanlarda ayrıca yoğunlaştırdı. Yayınladığımız röportajın bu çerçevede hayli yararlı olacağına inanıyoruz.

Maocu gelenekten gelen ve bu konumunu halen sürdüren PC del Peru-Patrio Roja'yı ilk kez olarak sözünü ettiğimiz uluslararası konferansta tanıdık. (Yine de bazı ilk izlenimler ve bilgiler dışında halen tanıdığımızı söyleyemeyiz.) Bu partinin Peru devrimci hareketi içindeki görece yeri ve gücü tartışmasız olmakla birlikte, röportajın da tanıklık ettiği gibi, ideolojik-politik görüşleri bir dizi temel ve ilkesel noktadan tartışılmalı durumda. Peru'daki devrimci silahlı mücadelenin sürükleyicisi olan Peru Komünist Partisi-Aydınlık Yol'a ilişkin değerlendirmelerinin ise, Türkiye devrimci hareketinin ancak yakın zamanda düzeltbildiği PKK değerlendirmelerini çağrıştırdığını okurlarımız farketmekte güçlük çekmeyeceklerdir.

Ekim: Partinizin tarihini ve oluşumunu kısaca anlatır mısınız?

Ludovico: Peru Komünist Partisi (PC del Peru), öteki adıyla Kızıl Anavatan (Patria Roja), 1968 de kuruldu. Başlangıçta 50 kadroyla yola çıktık. Partimizi ulusal çapta bu güçle örgütledik. Gelişimimiz iki olguya dayanıyor: 1970'de diktatörlüğe karşı verilen direniş ve sahip olduğumuz doğru çizgi. Çizgimiz mücadelenin ve revizyonizme karşı savaşımın çizgisidir. '80'li yıllarda partimiz gelişimini sürdürdü. Öyle ki Peru'da siyasal durum

değiştirdiği zaman, partimiz bunu karşılayabilecek düzeye erişmişti. O yıllarda askeri dikta kaldırılmış ve biçimsel bir demokrasiye geçilmişti. Partimiz bu süreçte hem nicel bir gelişme yaşadı, hem de deneyim kazandı. Görece büyük bir parti haline geldik. Peru'da egemen şiddet karşısında partimiz önüne iki önemli hedef koydu. Birincisi, şehirlerde işçileri ve kırsal kesimde köylülüğü kendini savunma amacıyla örgütlemektir. İkincisi ise biçimsel demokrasiden yararlanarak legal kurumlarda ve kamu kuruluşlarında yer almaktır. Partimiz bu çalışma içinde çok önemli deneyimler edindi. Fakat

önümüzdeki süreçte kitlelerin eğitiminde yeni deneyimler edinmek zorundadır. Bizim için diğer büyük bir deneyim Birlik Cephesi olmuştur. Birlik Cephesi'ni diğer sol parti ve örgütlerle birlikte inşa ettik. Bu cephenin amacı emperyalizme ve özellikle başegemen olan ABD emperyalizmine karşı savaşımdır.

Ama sadece başarılarımızdan söz etmek istemiyoruz. Hatalarımız da oldu elbette. Hatalarımızdan özellikle bahsediyoruz, çünkü Latin Amerika ve tüm dünya devrimci partilerinin bu hatalardan bizimle beraber öğrensın, bizimle beraber sonuçlar çıkarsın istiyoruz. Partimizin en önemli hatası '80'li yıllarda legal kurumlardaki çalışmaya fazla değeri vermesi ve bunun sonucunda kitleler içindeki çalışmayı ihmal etmesi olmuştur. Bu hataya, büyük Birlik Cephesi'ni inşa etme çalışmamızda, birliği fazlasıyla ön plana alarak, öte yanda ise birlik ilkelerimize gereken hasasiyeti göstermeyerek düştük. Mücadele birliği ilkesini, mücadele ilkesinden çok birlik ilkesi olarak kavramıştık. Bu ise tüm çalışmalarımızı Birlik Cephesi'ne göre düzenlememize ve birlik ile mücadele arasındaki diyalektik bağı ihmal etmemize neden olmuştur. Bunun sonucunda hem ilkesel ama hem de konjonktürel hatalar yaptık. Tüm bu hatalar, ülkedeki durumun değışmesiyle partimizin gereken tavrı alamamasını doğurmuştur. Ülkedeki bu değışiklik, 5 Nisan'da yapılan askeri darbe ile somutlaşmış, bu tarihten itibaren ülkede genel bir şiddet egemen olmuştur. Bizim için çizgimizde direnmek son derece önemliydi. 5 Nisan'dan bugüne kadar geçen süreçte parti içinde -partinin stratejik ve ilkesel görevlerini gerçekleştirmek amacıyla başlatılan yeniden yapılanmayı sürdürerek- büyük bir dönüşümü başarıyla gerçekleştirdik. Partinin önüne koyduğu orta vadeli hedef; devrimci savaşı ve ayaklanmaya hazırlık doğrultusunda partinin yeniden yapılandırılmasıdır. Partimiz pratik, ideolojik ve politik çalışmayı bu öncelik doğrultusunda sürdürmektedir.

Ekim: Partiniz hangi amaç için savaşımaktadır? Peru'nun ekonomik ve toplumsal ilişkilerini ve bununla bağlantılı olarak Peru'daki devrimi nasıl tanımlıyorsunuz? Somut olarak nasıl ve nerde örgütleniyorsunuz?

Ludovico: Sorunuzun ikinci kısmından başlamak istiyorum. Peru yarı sömürge bir ülkedir. Üretim biçimi olarak kapitalizm egemendir. Peru'nun

kapitalist ekonomisi geçmişin izlerini silme gücüne sahip değildir. Bu, Peru'da yarı-feodalizmi ortadan kaldırmayan bir kapitalizm egemendir anlamına gelmektedir.

Söylediklerimi derinleştirmek istiyorum: Peru'da yarı-feodal ilişkiler egemendir ve Peru'daki kapitalizm emperyalizme bağımlıdır. Peru'da ekonomik ve sosyal ilişkiler arasında var olan özgöl bağlantılar Peru devrimine özgöl karakterini vermektedir. Bu devrim ulusal ve demokratik bir devrim olmak zorundadır. Biz ulusal-demokratik devrimi sosyalizme giden kesintisiz yolda bir ilk adım olarak değeriendiriyoruz. Sosyalizm ise komünizmin bir ön aşamasıdır yalnızca. Peru'daki ekonomik ve sosyal ilişkilerin yapısına paralel başdüşmanımız emperyalizm, daha somutta ise bağımlı olduğumuz ABD emperyalizmidir. Devrimimizin diğer düşmanı yerli büyük burjuvazi ve büyük toprak sahipleridir. Amaçlarımıza ulaşabilmek için çalışmalarımızı proletarya, tarım proletaryası, köylü kitleleri ve işportacı sokak satıcıları arasında sürdürmemiz gerekiyor. Öte yandan küçük-burjuvazi ve ulusal burjuvaziye de dik-kate almalıyız. Bu katmanları gericiilere ve onların işbirlikçilerine bırakamayız. Tam tersine görevimiz onları kazanmaktır. Aynı görev büyük sermaye ile çelişkisi olan burjuvazinin bazı sektörleri için de önümüze çıkıyor.

Somut deneyimlerimiz sonucu doğru bir çizgiye sahip olmanın yeterli olmadığını öğrendik. Elbette doğru bir çizgi anlamlıdır, fakat öte yandan güçlü bir parti ve çekim merkezi olmak da sonderece önem taşımaktadır. İnsanlar sadece çizgilere tepki vermezler, onlar için anlam taşıyan aynı zamanda yöntem ve içeriktir de. Şunu vurgulamak istiyorum: Parti otoritesini mücadele ederek kazanmalıdır. Parti mücadele ederek amaçlarına ulaşmadan kitleleri de kazanamaz. „Yürüyen insan, yolunu bulur“ iddiasındayız. Bu açıdan bakıldığında çalışmamız başarılı sayılabilir.

Öncelikle proletarya içinde çalışıyoruz. Özellikle metal işçileri ve madenciler arasında temsil ediliyoruz. Peru'da birçok maden var, madencilik İnka dönemine kadar uzanıyor. Bizim hem madenciler arasında üyelerimiz var, hem de sendikalarda temsil ediliyoruz. Metal sanayide olduğu gibi tekstil sanayinde de birçok üyemiz bulunuyor ve bu alanları önemli ölçüde etkileyebiliyoruz. Tekstil sanayisi boyutu ve tarihi açıdan özel bir öneme sahiptir. Peru'da tekstil üretimi İnka'lardan beri sürdürülmektedir. Özel bir öneme

sahip başka bir endüstri dalı ise balık endüstrisidir. Peru bu alanda dünya'da dördüncü sırada yer almaktadır. Sayısı 50 bin aşan balık işçileri arasında partimiz güçlü bir şekilde temsil edilmektedir. Partimiz ayrıca kamu emekçileri arasında da çalışmaktadır. Özellikle 250 bin üyeli memur sendikalarında birçok üyemiz bulunmaktadır.

Peru'da çalışabilen nüfus 6 milyon'dan büyük değildir. Bu 6 milyon çalışabilir nüfus, genel krizin etkisiyle şöyle bir tabloda dağılmış bulunmaktadır: sadece % 5'in sürekli bir işi var, % 89'u ya geçici işlerde çalışıyor, ya da işsiz. Geçici ve dönemsel işlerde çalışan bir kişi ayda ancak 75 ABD Doları kazanç elde edebilmektedir. Bu yaşamak için yeterli değildir, yani bu ücretle çalışan bir kişi yaşamını sürdürmek için ek birtakım işler yapmak zorundadır. Artı kalan çalışabilir nüfus ise tamamen işsiz. Peru'nun toplam nüfusu 22 milyondur. Genel krizle birlikte Peru'nun toplam nüfusunda bir gerileme yaşanmıştır. Bu gerileme kırsal kesimde sürdürülen sınırsız şiddette de dayanıyor. Nüfusun % 70'i şehirlerde ve yalnızca % 30'u kırsal alanda yaşamaktadır. Örneğin 60'lı yılların ortasında Lima'nın nüfusu 800 bini geçmiyorken, bugün 7 milyona ulaşmıştır. Lima'da yaşayanların % 40'ı kırsal alandan şehrin varoşlarına göçetmiş köylülerden oluşmaktadır. Toplam nüfusun neredeyse üçte biri başkent Lima'da yaşamaktadır.

Çalışmalarımıza dönmek istiyorum. Partimizin öğretmenler arasında da geniş bir temsili bulunmaktadır. Peru'da yaklaşık olarak 240 bin öğretmen, şehirlerde olduğu gibi kırsal alanda da çalışmaktadır. Öğretmenler sendikası partimiz tarafından inşa edildi. Öğretmenler sendikasının ayırtedici önemi, özellikle diğer sendikalar arasında sosyal mücadele isteğini ve amacını en fazla taşıma özelliğinden kaynaklanmaktadır. Partimizin yönetim kadrolarının birçoğu öğretmenlerin arasından çıkmıştır. Bu açıdan bakıldığında, partimizin politikasında öğretmenler önemli bir rol oynuyorlar diyebiliriz. Partimiz ayrıca kadınlar arasındaki çalışmayı da önemsemektedir. Peru'da birçok kadın örgütü mevcuttur. Bunlardan biri ve bir kitle örgütü olan „Demokratik Kadın Örgütü“ne partimiz ideolojik olarak önderlik etmektedir. Partimizde kadınların önemi bir örnekle somutlaştırılabilir: Öğretmenler sendikalarının son kongresinde Peru ve Latin Amerika tarihinde ilk defa bir kadın yönetime seçildi. Latin Amerika'da egemen olan toplumsal ilişkiler her zaman erkeğin hegemonyası doğrultusunda olmuştur. Bunun için kadınlarla

çalışmak ayrıca önemlidir. Kadınlar dünyanın yarısını omuzlarında taşıyorlar, partimiz ise devrimin sadece kadınların aktif katılımıyla mümkün olduğuna inanıyor.

Partimiz öte yandan gençlik arasındaki çalışmaya da ayrı bir değer vermektedir. Peru'nun nüfusunun çok genç olduğunu vurgulamak gerekir. Nüfusun çoğunluğu 30 yaşından gençtir. Partimizin „Halkın Devrimci Gençliği“ adında bir gençlik örgütü bulunuyor. Öte yandan partimizin yeniden yapılandırılmasında gençliğin öncelikli bir yeri var.

Partinin çalışması kırsal kesimdeki halka kadar uzanmaktadır. Köylüler işçilerle ortak hareket etmeleri için eğitilmeleri gerekiyor. Partimiz köylüleri politik olarak etkilemekte başarılı olmuştur. Bu başarının somut ifadesi köylülerin silahlı savunma grublarıdır. Peru politik bölünmeden sonra 25 departemente ayrılmıştır. Bu 25 departement ayrıca Region Nor-Oriental ve Region Grau olarak 2 bölgeye bölünmüştür. Her iki bölgede silahlı savunma grubları örgütlemeyi başardık. Geçen ay ilk defa 2 bölgede Rondero'ların (köylülerin savunma grubları) toplanması gerçekleştirildi. Her iki bölgedeki nüfus toplam 3 milyon civarındadır ve bunların % 80'inden fazlası köylüdür. Rondero'ların bir özgünlüğü ideolojik ve stratejik çizginin parti tarafından saptanmasına rağmen, işleyişlerinin köylülerin özgür ve demokratik kararlarına dayanmasıdır. Partimiz için bu tür örgütler stratejik öneme sahipler. Diğer tarafta henüz çok şeyin eksik olduğunu açıklıkla söylemek gerekir. Ulusal-demokratik devrimi hedefleyen bir parti askeri alanda da eğitilmiş olmalıdır. Bu alanda geri kalmış olduğumuzu düşünüyoruz. Partimizin bu hatasını, gereken sonuçların ve deneyimlerin çıkarılması için vurguluyorum.

Böylelikle partimizin görevlerini ve hedeflerini kısaca özetlemiş oldum sanıyorum.

Ekim: Peru'da büyük ve güçlü bir devrimci hareketin varlığını biliyoruz. Partinizin bu hareketin içindeki yeri nedir?

Ludovico: Genel ve son derece anlamlı, ama o ölçüde de zor yanıtlanabilinen bir soru sordunuz. Peru'da devrimci koşullar olgunlaşıyor. Toplam nüfusun % 13'ü açlık sınırında yaşıyor. Bu gerçek, Peru'daki devrimci mayanın gücünü göstermektedir. Bizim için devrim sadece bir teori değil, biz devrimin gerçek olmasını istiyoruz. Daha önce de bahsettiğim gibi partinin görevi kitlelere gitmektir. Nasıl ki

balığın yeri su ise, bizim de yerimiz kitleler içindedir.

Peru'nun gerçekliği, devrimin mayasını ve koşullarını da yaratmıştır. Peru'da iki politik örgüt/parti silahlara davranmıştır. Biri Sendero Luminoso (Aydınlık Yol) olarak bilinen Peru Komünist Partisi'dir. Öteki ise Movimiento Revolucionario Tupac Amaru (Tupac Amaru Devrimci Hareketi) ismini taşımaktadır. Her ikisi hakkındaki düşüncelerimizi öğrenmek istediğinizi biliyoruz. Bu konuda da, her zaman olduğu gibi açık ve samimiyiz.

Önümüze çıkan ilk soru genellikle Sendero Luminoso ile aramızda farkın bulunup bulunmadığı şeklinde olmaktadır. Ben buna; „Evet, farklılıklar var“ diye yanıt veriyorum. Ancak bu farklılıkların varlığı, partimizin gerçekliği yadsıyan bir tutum almasını gerektirmez. Yukarda andığım her iki örgütün de güç kazandığını görmemezlikten gelemeyiz. Her iki örgüt de halk güçleri arasında mücadele etmektedir. Sendero'nun elbette kendine özgü amacı, kendine özgü tasarıları var. Sendero'nun ilkelere ve bir hedefe sahip olmadığını iddia edemeyiz. Ama aramızda var olan farklılıkları sayabilirim elbette. Bu farklılıklar dünya görüşüne dayanıyorlar. Kısacası bunlar ideolojik ve politik ayrımlardır. Fakat yöntemlerimizde de farklılıklar var. Biz Sendero Luminoso'yu sekte, dogmatist ve aşırı militarist olarak değerlendiriyoruz. Sendero tam da bu dogmatizmi ve sekte tutumu nedeniyle hedefleri ayırt edemiyor. Devrim adına hareket ederek hedeflerini yalnızca burjuva kurumlar ve burjuvalar arasından seçmek yerine, devrimci halk örgütleri ve devrimci kişileri de hedefleyebilmektedir. Bizim partimiz, aralarında yönetici, önder kadrolar da olmak üzere birçok kurban verdi. Doğaldır ki partimiz bu duruma kayıtsız kalamaz, bunu kabul edemez. Sendero'ya karşı eleştirel bir tutum içindeyiz. Buna rağmen Sendero'nun halkın içinden çıkan bir parti olduğu gerçeğini gözden kaçırmamaya çalışıyoruz. Gelecekteki bir birlik için açığız ve açık kalmaya devam edeceğiz. Partimiz tüm devrimcilerin birliğini, ama özellikle halk arasından çıkan devrimcilerin birliğini gerçekleştirmek istiyor. Bu nedenle Sendero Luminoso'yu rejim karşısında savunuyor ve açık bir şekilde hükümetin Sendero Luminoso tutuklularına karşı katliamlarını, zulmünü kınıyoruz. Bizce Sendero Luminoso ile partimizin tutumunu ve konumunu değerlendirecek olan halkın kendisidir.

Ekim: Fujimori askeri darbesinden sonra ülkenizdeki ve devrimci hareketteki somut durum

hakkında bilgi verebilir misiniz? Bu darbenin etkileri nelerdir?

Ludovico: Sivil olarak seçilerek işbaşına gelen cumhurbaşkanı Alberto Fujimori, önde gelen askeri kuvvetlerin desteğini alarak geçen 5 Nisan'da ülkemizde askeri bir darbe gerçekleştirdi. Burada yanıt aranması gereken soru şudur: bir askeri darbeye neden ihtiyaç duyulur?

Bizde askeri darbe neo-liberal programı gerçekleştirmek için devreye sokuldu. Diğer bir amaç devrimci hareketin tümünü şiddetle, zorla bastırmaktır. Fujimori'nin askeri diktasını iki namlulu bir tüfeğe benzetebiliriz. Birinci namludan nemli kurşunlarla ateş edilmektedir. Demagoji ve boş laflardan başka bir anlamı olmayan politik açıklamalarla halk kandırılmaya çalışılıyor. İkinci namludan ise gerçek madeni kurşunlarla ateş edilmektedir. Kararnameler, yasalar çıkarılmaktadır. Bu yasaların bazıları devlet kuruluşlarının büyük bölümünün büyük-burjuvazinin yararına satılmasının yolunu açıyorlar. Diğer yandan Fujimori yasalar ilan ederek işçilerin 90 yıllık mücadele sonucu elde ettiği kazanımları bertaraf ediyor. Ülkenin militarizasyonu için tamatamına 32 kararname çıkarıldı. Bu kararnameleri geçen ay siyasi suçlulara ölüm cezasını getiren bir yasa izledi. Çıkarılan bir diğer yasa ise 15-18 yaş arası gençlerin, cezillerle aynı koşullarda yargılanmalarını ve cezalandırılmalarını öngörmektedir. Fujimori aldığı bu önlemlerle şiddeti ve baskıyı genelleştirmiştir.

Halkın tepkisi üzerine birkaç şey söylemek istiyorum. Halk başlangıçta demagojinin de etkisiyle şaşkın bir haldeydi. Öyle ki halkın büyük bir bölümü diktatörlüğe sempati ile bakıyor, beklentilerine cevap arıyordu. Fakat darbeden bu yana olaylar hızlı bir şekilde gelişti. Halk diktatörlüğün olumlu hiçbir yanının bulunmadığını gördü, yaşadı. Bugün halkın büyük çoğunluğu diktatörlüğe karşı tepki duyuyor. Partimiz halkın içinde, tepkilerin bilinçli bir şekil alması ve diktatörlüğün indirilmesi için çalışıyor. Diktatörlüğe karşı mücadeleye geniş halk kitlelerini de kazanmak istiyoruz. Askeri dikta, Peru'daki politik durumu sonderece ağırlaştırmıştır. Diktatörlüğe karşı direnen Peru halkı son derece zor durumdadır. Bu nedenle uluslararası tüm ilerici güçleri, askeri diktaya ve faşizme karşı mücadelede deneyimli olan Türk ve Kürt halkını, halkımızla dayanışmaya çağırıyoruz.

Herseyden önce siz Türkiye'li yoldaşlara şunu temin etmek istiyorum: Peru halkı diktatörlüğe karşı

Brezilya Komünist Partisi (PC do B) Birinci Sekreteri Joao AMAZONA:

“Eski formüllerle ilerleyemeyiz”

Yoldaşlar,

Şimdi de tartışmamızda oldukça az değinilmiş bulunan ikinci soruna geçeceğim. Marksizmin krizinden, sosyalizmin krizinden söz ediyorum.

Bu yüzyılın başında Lenin, Marksizmde bir kriz bulunduğu varsayımına dayandı. Marksizmin içinden geçtiği krizin derinliğinden sözettiği “Marksizmin Tarihsel Gelişimindeki Belirli Özellikler Üzerine” adlı ünlü makalesini okumak bu durumu saptamak için yeterli olacaktır. Bugün olduğu gibi o gün de “seyahat eden yol arkadaşları” devrimci sosyalizmin geleceği olmadığını vaazettiler. Marksizmin temel tezlerinde ve ilkelerinde belirli gözden geçirmelerin gerekli olduğunu söylediler. Şüphesiz, Marksizm ortaya yeni çıkan olguyu açıklayabilmek için gelişmek zorundaydı. Yalnızca bunu yapmakla Marksizmin krizini aşmak olanaksızdı. *Materyalizm ve Ampriyokritisizm*'de Lenin belirleyici bir sonuç çıkarttı. Kitlelerin devrim için somut mücadelesini ima etmeksizin kriz teorik alanda aşıldı.

Gerçek şu ki, bizler 30 yıldan fazla bir süredir Marksizm içinde bir kriz yaşamaktayız. Ve bugüne kadar pek çok insan, bu durumun temel bir sorun olduğunu anlamadı. Sovyetler Birliği'nde revizyonistler iktidarı aldıktan sonra sosyalizmin dejenerasyonu, teori alanındaki dolaylı etkileri ile birlikte ortaya çıktı.

Kriz her yerdedir. Dünya çapında yayılmış binlerce gerçek ve binlerce saldırı doktrinimize karşı gelmektedir. Sosyalizmin krizi problemine ciddi olarak eğilmeliyiz, bu soruna göğüs germeliyiz, aksi takdirde kapitalizme saldırıyı hayata geçiremeyiz.

Lenin ‘devrimci teori olmaksızın, devrimci hareket olmaz’ dedi. Sosyal bilimin temel yolgöstericisi budur. Hatalara karşı mücadele etmenin yeterli olduğunu savunan bazı yoldaşlar var. Fakat bu noktada durmalı ve varolan problemlerle ilgilenmeliyiz, vb... Kusura bakmayın ama bu görüş “nihai amaç hiç bir şeydir, hareket herşeydir” diyen Bernstein’ın dediklerini tekrarlamaktan öte bir şey değil. Yolu aydınlatan teori olmaksızın hareket hiçbir yere götüremez. Benim görüşüme göre bu sorun esas olarak teori alanında görülecektir.

Bütün dünyadaki devrimciler SSCB'deki ve

Amozona'nın konuşması üzerine

Modern revizyonizmin ortaya çıkışıyla birlikte dünya komünist hareketinde yaşanan büyük bölünme, 1960' larda Latin Amerika' da anti-revizyonist yenipartilerin şekillenmesi ile sonuçlandı. Fakat 1970' lerin ortasında ÇKP-AEP çatışması bu partileri kendi aralarında yeniden böldü. Bölünme partilerin kendi bünyelerinde olmaktan çok, değişik ülke partilerinin ÇKP (maocu) ya da AEP yanlısı olarak saflaşmaları biçiminde yaşandı. Brezilya, Kolombiya, Ekvator, Venezuela ve Dominik partileri AEP safında yer alırlarken Arjantin, Bolivya, Peru, Uruguay, Paraguay partileri maocu olarak kaldılar.

Bu saflaşma değişmeden Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'daki çöküşe kadar sürdü. Bu çöküşün Arnavutluk'taki gelişmelerle tamamlanması, AEP yanlısı partileri derin bir krize, iç bölünmelere, sürekli bir güç kaybına ve bu arada bir yenilenme ihtiyacına yöneltti.

Brezilya Komünist Partisi, Arnavutluk yanlısı partilerin en güçlüsüydü. (Kendi beyanına göre yaklaşık 100 bin üye militana sahip). Dahası farklı konumuna rağmen Latin Amerika'nın öteki devrimci güçleri nezdinde belli bir saygınlığa da sahipti. Fakat Arnavutluk'taki çöküş bu partiyi de derinden sarstı ve onu sürekli kan kaybı eşliğinde bir iç krize soktu. Geleneksel popülizmin ve demokratizmin güçlü etkisini yansıtan bu parti, politik çizgisindeki belirgin sağ eğilime rağmen, yakın zamana kadar katı ve doktriner bir görünüm sunuyordu.

Gelenek dergisi'nin 40. sayısında (Temmuz-Ağustos '92) yayınlanan bir belge, bu tutumunun hayli değiştiğini, genel bir yenilenme arayışı çerçevesinde bu partinin eski katı tutumundan bu kez rahatsız edici ölçülerle bir “esnekliğe” geçtiğini

gösteriyor. Bunun neyle sonuçlanacağı konusunda bir şey söylemek olanağından yoksunuz.

Dünya ölçüsünde komünizm potansiyeli taşıyan tüm parti ve örgütlerin bir devrimci teorik yenilenmeye, bu çerçevede bir iç ayrışma ve saflaşmaya zorlandıkları bir dönemde, bu potansiyeli taşıyan tüm parti ve örgütlere karşı esnek bir yaklaşımla yakın ilişki ve diyalog içinde olmak, tam da bu ayrışmanın ve saflaşmanın daha hızlı ve daha sağlıklı gerçekleşebilmesi için bir ihtiyaçtır. Komünistlerin tutumu ilkelerde sağlamlığı, ikili ve çok yönlü ilişkilerde pratik bir esneklikle birleştirmek, dahası bunu uluslararası bir politik güç ve eylem birliği olarak geliştirmektir.

Ne var ki bahsi geçen belgenin dünya komünist hareketinin yeni bir birliğine ilişkin sorunlara ayrılan ilk bölümündeki değerlendirmeler ve bazı somut atıflar (örneğin, Komintern 7. Kongresi'ne yapılan özel atıf), bunun kapsamı ve niteliği konusunda sağlıklı işaretler vermiyor.

Sözkonusu belge, Brezilya Komünist Partisi Birinci Sekreteri, yaşlı ve emektar komünist Joao Amazona'nın, bu yılın başında (10-11 Şubat 1992) Brezilya'nın başkenti Brasília'da gerçekleşen Komünist Partiler ve Devrimci Örgütler Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın metnidir. "Komünist Hareketin Birliği İçin" başlığı taşıyan bu metnin ikinci bölümünü okurlarımıza sunuyoruz. Yakın zamana kadar dünya komünist hareketinin önünde duran teorik sorunlar yığının ve bu çerçevede vazgeçilmez bir teorik gelişme ihtiyacına gözlerini en katı biçimde kapatmış bir geleneğin içinden gelen önemli bir partinin, bugün bu ihtiyacı, bu denli açıkça tanımlamasının kuşku yok ki özel bir anlamı vardır. Taşıdığı liberal savrulma risklerine rağmen, bu değişim olumludur.

Amazona'nın yazısına paralel olarak EKİM I. Genel Konferansı Belgeleri'nden bazı pasajlar sunuyoruz. (Bunlardan birinde Brezilya Komünist Partisi'ndeki dogmatizme ve onun ürünü sağ taktiklere isim verilerek somut bir atıfta da bulunulmuştur.)

diğer ülkelerdeki sosyalizme ne olduğunu açıklamaya çalışıyorlar. Bu çerçevede ortada yüzlerce görüş var. Bazılar Stalin sorununun bir neden olduğunu, bazıları sorunun Stalin sorunu olmayıp dogmatizm olduğunu, bazıları temel sorunun demokratik merkeziyetçiliğin yanlış uygulanması noktasında yattığını ya da kapitalizmde meydana gelen değişikliklerin takip edilmemiş olmasında gizlendiğini düşünüyorlar. Bazıları ise şeytanın SSCB'nin dış politikasında yattığını düşünüyorlar vb. Bizim görüşümüze göre ise, Marksizmin krizinin özünde, Stalin'in ve SBKP'nin önderliğindeki SSCB'de sosyalizmin kuruluşunun ileri bir aşamasında sosyalist kuruluşun gelişme sürecinde ortaya çıkan yeni olgular ile teorik olarak başa çıkılamamış olması yatıyor. Teori, durgunluk aşamasına girdi. Sosyalist kuruluş sürecinin zengin ve oldukça bol deneyiminin üzerine dayanan teorik genellemeler ve sistemleştirmeler gerekiyordu. Bu yapılmadı ve ortaya günümüzde devrimci teori içerisinde doldurulması gereken bir boşluk çıktı.

Hepimiz, devrimci pratik ile bağlantılı olarak, teorik alanda Marksizmin krizini yenmek üzere daha fazla teorik çabaya gereksinim duyuyoruz. Son derece bilinçli olarak, bu krizi aşmaksızın dünyanın hiçbir yerinde ne bir sosyalist devrimin ne de bir devrimci proletaryanın olamayacağını vurguluyoruz. Kitle hareketleri ve hatta politik hareketler devam edecektir. Bugün sağcı güçler her yerde gelişmektedir. Arnavutluk burjuva tarzı demokratik seçimlerle Arnavutluk devriminin içine düştüğü güçlükleri çözebileceğini sandı. Sonuç karanlık güçlerin zaferi oldu. Sol kanat hareket bir düşüş ile karşı karşıyadır. Hiç şüphesiz elverişsiz koşullar vardır, fakat tekrar ediyoruz, devrimci teori olmaksızın devrimci hareket olmaz. Sovyet yoldaşlarımız, devrimin ve Lenin'in büyük ideallerinin doğum yeri olan eski Sovyetler Birliği'nde devrimci partinin yeniden kuruluşunda büyük güçlüklerle karşı karşıya gelecektedir. Eğer, Marksizmin krizini, krizin köklerini anlamazlarsa devrimci hareket yeteri kadar ülke içerisinde gelişemeycek. Yalnızca krizin yenilmesinde kararlı adımlar atan (burjuva anlamda değil ama Marksizm içinde yeni anlamında revizyonist) bir biçimde bilimi formüle eden partiler önemli zaferler kazanacaklar. Marksizmin oportünistlerin bütün türleri tarafından inkar edilen ve saflığı bozulan teorik köklerini ve temel tezlerini savunmak gerekiyor. Fakat bu da yeterli olmayacaktır. Geçen yüzyılın sonunda, Lenin, Marksist doktrinin bilimin ancak köşe taşlarını

kurduğunu ve eğer zamanın gerisine düşülmek istenmiyorsa, sosyalistler tarafından her anlamda geliştirilmesi gerektiğini söyledi. Gelecekteki devrim söylediğimiz gibi iç ve dış çelişkilerle ilgili uygun koşulların bulunduğu yerde olacaktır, ancak herşeyden çok krizle doğru bir biçimde hesaplama yeteneğinde olunan yerde olacaktır.

Marksizmdaki kriz kitle hareketindeki kendiliğindenlik kültürünün lehine sonuçlara yolaçıyor. Cephe hattında çağdaşlaştırılmış bir teorinin yokluğu, kitle hareketlerini bilinçli bir öğeden mahrum bırakıyor. Bilinçli öğenin yokluğu durumunda, bir devrimin gerçekleştirilmesi nasıl mümkün olur? Emek dünyası, devrimci bir bilince sahip olmaksızın, devrimci bir perspektifi bulunmaksızın, oportünist karmaşa içerisinde (kim bilir?) bir yüzyıl boyu varolabilir. Çağdaşlaştırılmış teorinin yeni dilini kullanmaya muhtacız. Eski formüllerle ilerleyemeyiz.

Gelenek, sayı: 40 (Temmuz-Ağustos 1992), metnin son bölümü (s.56-57)

İşçiler, çağdışı kalmış sosyalizmden sözeden insanları duydukça, sosyalizmin Sovyetler Birliği'nde ve her yerde çıktığını söyleyerek cevap veriyorlar. Bize hiç ilgi göstermiyorlar.

Kararlıyız. Yerine getirilmesi gereken, tarihi önemi olan bir görevle karşı karşıyayız. Bizler, Brezilya Komünist Partisi olarak bu görevin büyüklüğü karşısında kendimizi küçük hissediyoruz. Çabaların dünya çapında birbirine bağlanması zorunluluğu var. Eğer bu sorunun haktan gelmek için yeterli derecede sağlam bir temele hala sahip değilsek bile, devrimci teori olmadan devrimci hareketin olamayacağını bilincinde olarak en azından bu doğrultuda çalışmayı başlatmalıyız. Şimdi olduğu gibi, durgunluk içerisindeki bir teori kendi misyonunu yerine getiremez. Söylemek zorunda olduğumuz budur.

Brasilia, Şubat 1992

EKİM I. Genel Konferansı Belgelerinden...

"Türkiye devrimci hareketinin kendine özgü gibi görünen sorunları, gerçekte dünya devrimci hareketinin her ülkeye belli özgünlüklerle yansıyan genel sorunlarıydı. Teori alanında bilimsel tutum ve yöntemin yitirilmesi, marksist teorinin cansız dogmalara, sloganlara indirgenmesi ve bunun bir sonucu olarak teorik kısırlaşma, halkçılık ve demokratizmde ifadesini bulan teorik sapma ve deformasyonlar, sosyalizmin küçük-burjuva ve milliyetçi yorumları, proleter enternasyonalizminden uzaklaşmada ifadesini bulan ulusal bencillik, dargörürlük ve sınırlılıklar vb., tüm bunların yalnızca Türkiye'ye özgü bir yanı yoktu. Dünyada modern revizyonizme karşı tavrı alan ve ortadoks marksist olmak iddiasındaki partilerin bile yaygın ortak zaafıydı bunlar. İspanya gibi gelişmiş kapitalist bir ülkede işçi sınıfını hala sözde burjuva devrimin ve demokratik cumhuriyetin sorunlarıyla şaşırtanların varlığı yanında, Türkiye'deki burjuva demokratik önyargılar hayli hafif ve masum kalırdı. Brezilya'da „faşizm tehlikesi“ne karşı burjuva merkez ve sol partilerle ittifak arayanların yanında, Türkiye'deki anti-12 Eylülcü reformist taktikler devrimci bile sayılabilirdi. Bunlar yalnızca örneklerdir. Fakat sorunların genel ve evrensel olduğuna çarpıcı kanıtlardır" (s. 15-16)

"Yalnızca Türkiye'de değil bir bütün olarak dünyada, devrimci komünistlerin, belki de

uluslararası komünist hareketin tarihinin hiç bir döneminde karşılaşmamış ciddi teorik sorunlarla yüzyüze oldukları bir gerçektir. Karşı karşıya bulunulan sorunların manzarası baş döndürücüdür.

Bu sorunlar yığını dünya komünist hareketinin yüzyılımızdaki gelişme çizgisiyle doğrudan bağlantılıdır. Dünya komünist hareketinin ezici bir bölümüyle yüzyılımızın ikinci yarısında içine girdiği ve bugün açık bir sosyal-demokratlaşma ile sonuçlanan yozlaşma süreci, tarihsel gelişmenin ortaya çıkardığı yeni sorunlara ilişkin olarak marksist-leninist teorik gelişmenin zaafa uğramasına yolaçmıştır. Bu devrimci işçi hareketinin yeni sorunlar karşısında donanımsızlığı anlamına geliyor. Bu sorunların yalnızca dünya planındaki genel gelişmelerden ibaret olmaması, çok daha önemli olarak, sosyalist inşa deneyimlerinin sonuçta başarısızlığa uğramasının ve dünya komünist hareketinin bir çöküntü yaşamasının yarattığı sorunlarla birleşmesi, kargaşayı artırmakta ve boyutlandırmaktadır.

Tüm bunlar birarada teorik alanda güçlenmeyi, bir teorik atılımı, Türkiye'de ve dünyada yakıcı hale getirmektedir. (s. 51-52)

"İçinden geçmekte olduğumuz tarihsel dönemde, marksist-leninistler için teorik gelişme kavramının bizzat bu tarihsel dönemin niteliğinden gelen kendine özgü bir kapsamı ve içeriği vardır.

Günümüzde dünya ölçüsünde marksist-leninistlerin karşı karşıya bulunduğu teorik sorunlar, dünya sosyalizminin herhangi bir başka tarihsel dönemiyle kıyaslanamayacak ölçüde kapsamlı, karmaşık ve zorludur. Bu sorunların üstesinden gelecek teorik kuvvetler ise hiç bir dönemle kıyaslanamayacak ölçüde zayıf, yetersiz ve dağınıktır. İçaçı bir tespit olmamakla birlikte gerçek budur ve sorunun üstesinden gelebilmek için her şeyden önce bu gerçeği (güçlüğü) bütün açıklığıyla tespit edebilmek gereklidir.

Kuşkusuz sorun hiç de yalnızca tarihsel evrimin bugün ortaya çıkardığı yeni sorunların teorik tahlili ihtiyacından ibaret değildir. Bu kadarı, her tarihsel dönemin kendi olağan teorik gelişme ihtiyacının ötesinde bir anlam ve güçlük ifade etmezdi. Asıl kapsamlı ve zorlu olan, geçmişten birikip bugünün marksist kuşağına miras kalan muazzam sorunlar yığıdır. Bu yığın yalnızca teorik inceleme ve açıklık gerektiren nesnel süreçler ve olgular toplamından oluşsaydı, tüm güçlüğüne rağmen, bu yine de bir ölçüde kaldırılabilir bir durum olurdu. Fakat asıl vahim olan, yakın geçmişten devralman teorik mirasın bizzat kendisinden kaynaklanan sorunlardı. (s. 124)

"Revizyonizmin büyük tarihsel tahribatı, bilimsel marksist teorinin geliştirilmesinde kuahklar arası bir kopukluk (bohluk) yaratmakla kalmadı, yansıra, kendi doğrultusunda yarattığı etkiler yoluyla olduğu kadar yolaçtığı karhu tepkilerle de, dünya sosyalizmini genel bir teorik kargaha içine soktu. Geleneksel komünist hareketin yozlahtığı bir evrede devrimci bir siyasal akım olarak yükselen çağdah popülizm, bir dizi varyasyonuyla, sosyalizm adına revizyonizmin devrimci alternatifi olarak benimsendi ve yakın döneme damgasını vurdu. Bu olgu, Komintern'in 1930'larda hekillenen teorik mirası temeli üzerinde, ondan da güç alarak, teorinin bir dizi temel sorununda etkisi hala güçlü bir biçimde süren popülist çarpıklıklara yolaçtı. Revizyonizme karhu marksist-leninist teorinin devrimci ilkelerinde direnmek çabası ve iddiasındaki küçük bir kesimin yaptığı ise, Komintern'in teorik mirasını dogmatik bir tarzda yinelemek, pratik mirasını elehtirisiz olarak benimsemek ve taklit etmekten öteye gidemedi. Bu yalnızca geçmihin zaaflarını devralmak degildi; bu ih daha sonraki bir tarihsel evrede yapıldığı için, devranılan mirasın da gerisine dühmek anlamına geliyordu

Bütün bunlardan çıkan sonuç, bugünün marksist-leninistlerinin öncelikle bir teorik arınma

ve netleşme sorunuyla yüzyüze olduklarıdır. Bu, teorinin bilimsel yöntemi, devrimci özü ve temel esasları sözkonusu olduğunda geçmişe (klasiklere) dönmek, ara dönemin dogmatizminden ve onunla elele giden teorik deformasyonlarından arınmak, fakat öte yandan, bunu, tam da bugünün gerçek sorunlarına marksist-leninist teorinin ruhuna uygun gerçek yanıtlar bulabilmek üzere yapmak, bugünü kavramanın ve ilerlemenin ayakbağı haline gelen tüm eskimiş kalıp, çözüm ya da formülleri kararlılıkla terketmek demektir. Yığılmış bulunan ve teorik açıklık gerektiren sorunların üstesinden gelebilmenin zorunlu ökoşuludur bu." (s.124-125)

"İçinden geçmekte olduğumuz tarihsel anın ayırdedici özelliklerinden biri de, dünyada ve Türkiye'de sol için bir dönemin kesin bir biçimde kapanıyor olmasıdır. Dünya komünizminin yaşadığı yozlaşma, ortaya revizyonist, popülist ve bu ikisinden de izler taşıyan bir tür ilkel ve dogmatik marksist akımlar çeşnisi çıkarmıştı. Gerici burjuva propagandanın „sosyalizmin yıkılışı“ olarak sunduğu şey, gerçekte uluslararası dayanaklarıyla birlikte tüm bu ideolojik akımların yıkılışıdır. Bunun kendisi, Türkiye'de ve dünya ölçüsünde, Marksizm-Leninizmin gerçek devrimci temeli üzerinde bir yeniden şekilleniş ve yükselişin zeminidir. Tarihsel deneyimin özümsemesi temeli üzerinde yükselen yeni tip marksist-leninist sınıf partilerinin ortaya çıkacağı bir dönem olacaktır bu." (s.126)

EKİM I. Genel Konferansı

Değerlendirme ve Kararlar

EKSEN Yayıncılık

Cezaevleri ve ilgisiz tutumu

Yaklaşık Nisan ayından bu yana bölgemizde aldığımız bir kararla Türkiye’de cezaevinde yatan yoldaşlarımıza maddi, manevi ve moral bakımdan destek sunabilmek için yazışmak kararı aldık. Nisan’da yazdığım bir mektupla bazı yoldaşlarla ilk ilişkiyi kurdum. Bu yoldaşların cezaevi adreslerini örgüte başvuru sonucunda elde ettiğimiz için, örgütün, içerideki bu yoldaşların durumunu daha iyi bildiğini düşünüyorduk ya da öyle sanıyorduk.

İsterseniz cezaevinden aldığım ilk mektuptan bir pasaj aktararak başlayayım:

“Merhaba... Mektubuma başlarken önce göstermiş olduğunuz dostça ve yakın ilgiden dolayı teşekkür ederim. Şu anda tutsaklığımın 12. ayını geride bıraktım. Bu süre zarfında sizin gibi dostlardan aldığım ilk mektuptur.”

Daha bu ilk mektupta yoldaşımın bana neyi anlatmak istediğini anlamıştım. Demek oluyordu ki, bu yoldaşla 12 aydır ne örgütsel ne de kişisel olarak hiç ilgilenilmmişti. Oysa ki bizler, bir kopuş yaşayan EKİM Hareketinde, yoldaşlığın da diğer hareketlerde olduğundan çok daha anlamlı ve değerli olduğunu, bir yoldaşa verilen değer, bir annenin oğluna verdiği değerden daha üstün olacağını düşünüyorduk ya da öyle sanıyorduk. Örgütteki insanlarımız da hep cezaevlerindeki geçmişlerinden söz edip 12 Eylül faşist darbesinde kimsenin onlara sahip çıkmadığından yakınıyorlar; biz örgüt olarak bu duruma düşmeyeceğiz, yoldaşlarımıza cezaevinde bakıyoruz, ailelerine yardım ediyoruz, diyorlardı.

Bir başka yoldaşın mektubundan bir pasajla devam etmek istiyorum:

“...17 aydır içerdeyim. Bu konuda gerekli duyarlılığın gösterildiğini söyleyemem. Bu noktada buradaki yoldaşlara (Türkiye) eleştirim vardır. Bir örgüt taraftarlarına, cezaevinde de olsa, görev vermelidir, onları denetim altında tutmalıdır. Ki insanlar dışarıda olanaksızlıklardan ya da zaman yetersizliğinden dolayı alamadıkları eğitimi burada alabilsinler. Sadece maddi olarak sahip çıkmak yeterli değil ve zaten bu pek önemli de değil. Biz devrimciler burjuva yaşantısına özen duymadığımız gibi açlığa da alışmışız. Ancak örgüt disiplininin ve denetiminin olmadığı yerde kendiliğinden bir

olur, pasifizm olur. Yani örgütün denetlemesi lazım; benim bu insanları okuyur mu, araştırıyor mu, yan gelip yatıyor mu? Çünkü buraya insanlar bir çok eksiklik ve zaaflarıyla geliyorlar. O eksikleri ve zaafıları burada gidermek zorundalar. Cezaevinin koşulları buna çok uygun. Ama görüyorum ki insanlar yan gelip yatıyor, sadece gün sayıyor.

“Hele bizler, herkesin ağzına almaya korktuğu sosyalizmi perspektif edinen bizler için bu herkesten farklı olmalı. Çünkü yükümüz ağırdır, sorumluluklarımız büyüktür. Onun içinde çelik-ten disiplini her yerde uygulamak, komünist kadrolar yetiştirmek zorundayız. Bu da örgütün disiplininden ve denetiminden geçer. Diyebilirsiniz ki, ‘cezaevinde sizi nasıl denetleyebilirler?’ Bulduğumuz cezaevinin koşulları buna çok uygun.”

Evet yoldaşımız örgütün sorumsuzluğundan ve ilgisizliğinden yakınmaktadır ve bu konuda da haklıdır bence. Çünkü marksist-leninist bir örgütü, araştıran, yazan, hesap veren ve hesap soran insanların devrimci-siyasal birliği olarak tanımlar EKİM Hareketi ve bu perspektifle yola çıkmıştır. Ama bu mektuplardan anladığım kadarıyla bu düşünce ve perspektif, sadece boş sözler olarak dergilerde ve kitaplarda kalıyor.

Bir örgütsel yapı; militanını, sempatanını her anlamda eğitip, disipline edip düşmanın karşısına çıkarabilen, onları sınıf içinde bütünleştirebilen bir yapılanmadır. Bizler bir insan kazanabilmek için bu kadar uğraşırken, maalesef yoldaşlarımız, önderliğimiz, bu yolda mücadele edip bu uğurda düşmanın zindanlarına düşen yoldaşlarına, taraftarlarına sahip çıkmıyor.

Bir çoğumuz geçmişte devrimci ideallerimiz uğruna cezaevlerine düştük. O koşullarda sahipsizliğin, örgütsüzlüğün ne olduğunu bilen insanlarız. Bu konuda geçmişten aldığımız dersler var. Eğer ders alındıysa tabii! Bu aldığımız dersleri, geçmiş zaaflarımızı her defasında tekrarlarız bir papağan gibi. Ama yine de aynı zaafılara kendimiz gösteririz.

Düşünelim ki buradaki yoldaşlar düşman karşısında zaaf gösterdiler, iyi bir sınav vermediler. Onları devrimci mücadeleden koparmamız mı gerekiyor? Onları bir daha düşmanın kucağına mı

atalım? Yoksa onlara daha çok sahip çıkıp, zaaflarından arındırıp, düşmanın karşısına daha sağlam çıkmaları için yardımcı olup eğitelim mi? Bence ikinci şık daha doğru olur. Bu insanlara sahip çıkılmalıdır.

İnanç dolu bir başka yazıyı aktarıyorum:

“‘80 12 Eylül’ünden sonra ülkede siyasal arenada işçi sınıfı vardır. İçi sınıfının mücadelesinin ekonomik yanı ağırlıklı olmakla birlikte siyasal bir yan da taşımaktadır. Ama asıl önemli olanı Bolşevik Ekim ruhuyla donanmış EKİM örgütünün siyasal faaliyet yürütmesi ve ülkedeki devrimcilerin EKİM örgütüyle tanışmalarıdır. Bundan dolayı biz işçiler ‘Yeni Ekimler için iler!’ diyoruz.”

Evet, içerideki yoldaşımız cezaevi koşullarında bu satırları yazma riskini göze alarak taşıdıkları inancı yoldaşlarına yazabiliyorsa eğer, bu yoldaşımıza ve bunun gibi inançlı diğer yoldaşlarımıza düşmanın zindanlarında sahip çıkılmalıdır.

Cezaevi koşullarında onların her türlü sorununa sahip çıkılmalıdır. Örgütlülük ve siyasi önderlik bunu gerektirir. Aksi taktirde önderliğin söylediği inandırıcılığını kaybeder.

Her devrimci insan iyi bilir ki, kendi insanına güven aşılamayan bir siyasi örgüt devrim ve sosyalizm adına da yola çıksa, bu iddiasını yerine getiremez.

Son bir söz olarak, EKİM Hareketi cezaevleri konusundaki bu olumsuz tutumundan dolayı kendi çeperine ve işçi sınıfına hesap vermek zorundadır.

Devrimci selamlar.

İsviçre’den
Ali AKYOL

Cezaevinden...

“EKİM’le tanıştığım sıralar teorik olarak yetersizdim, hatta çok geriydim. Faaliyette bulunduğumuz yöredeki yoldaşlar da benden çok ileri değillerdi. Bulunduğumuz bölgedeki yoldaşlarla birlikte eğitim birimleri kurmuştuk. Haftanın belli günlerinde eğitim çalışmaları yapmamız gerekiyordu. İşçi olmamızın getirdiği zaman darlığı ve de sıkça işlenen zaafılar ve disiplinsizlik, eğitim çalışmalarımızı olumsuz yönde etkiliyordu. Bölge ya da yöreden sorumlu yoldaşlardan da eğitimimiz açısından yeterli yardımı alamıyorduk. Zaman zaman gelen yoldaşları da bir kez gördükten sonra bir daha göremiyorduk. Bütün bu olumsuzlukları sorumlu yoldaşlara ilettiğimizde, olumsuzlukların üzerine ya gidilmiyor ya da üzerine gitmede geç kalınıyordu. Çeşitli faaliyetlere katılması gereken yoldaşlar, EKİM’in perspektifi doğrultusunda hiç bir biçimde siyasal ve ideolojik eğitimden geçirilmeden, böyle bir sorumluluğu yerine getirip getiremeyeceği tespit edilmeden, siyasi polisle mücadele konusunda, siyasi polis ve düzen mahkemeleri karşısında siyasi onurunu koruma ve örgüt sırlarını düşmana vermeme konusundaki sağlamlılıkları tartışılmadan eyleme ve faaliyetlere sokuldular. Bütün bunların yanı sıra faaliyet için verilen randevulara ya geç geliniyor ya da gelinmiyordu. Diyorum ki, bütün bunlara sebep, içinden geldiğimiz ‘80 öncesi küçük-burjuva devrimci düşüncelerden sıyrılamamamız, bu zaafılarımızı aşamamamız, politik eğitim ve denetimin yapılmamasıydı.”

“Bütün bunları söylerken şunu da belirtmek isterim. EKİM örgütünün siyasi çizgisinde ve perspektifinde hiç bir zaman böylesi hata ve zaafılara, yanlış örgütlenme ve çalışmalara yer olmadığına, bütün bunların üstesinden gelineceğine inandım ve inanıyorum. EKİM I. Genel Konferansı Değerlendirme ve Kararlar’ını okuduktan sonra bu inanç bende daha da netleşti.”

1 Kasım yerel seçimleri

Düzen partilerine oy yok!

20 Ekim erken genel seçimlerine siyasal krizin baskısıyla ve siyasal istikrar arayışıyla gidilmişti. Seçim sonuçları umulan sonucu sağlamadı. En çok oy alan parti (DYP) toplam seçmen oyunun %22'sini ancak alabildi. Oylar öylesine bölünmüştü ki, ortaya çıkan manzara yeni bir kriz ögesi görünümündeydi. Fakat tekelci burjuvazi başarılı bir operasyonla DYP-SHP koalisyonunu dıştan MÇP destekli olarak kotarmayı başardı. Dahası yeni hükümeti yığınlara ülkeyi 12 Eylül'ün etkilerinden kurtaracak ve "demokratikleşmeyi" gerçekleştirecek bir misyonun sahibi olarak sundu. Bir süre için geniş kesimleri buna inandırdı da. Bu çaba solda bile yankı buldu ve tasfiyeci akıma ivme kazandırdı.

Bugün 20 Ekim seçimlerinin bir yılı ancak doluyor. Hükümetin ise henüz on ayı. Ama bu kısacık süre yeni parlamentoyu ve onun bağrından çıkmış hükümeti tüketti bile. Burjuvazinin siyasal yönetim krizidir bu. MGK paravanının gerisinde generallerin yönetim dizginlerini ele alması düzenin siyasal iflasıdır.

Önümüzdeki 1 Kasım'da kısmi yerel seçimler var. Seçim yapılacak iller arasında İstanbul ve İzmir gibi büyük kentlerin de bulunması, bu seçimlere olan ilgiyi bir ölçüde artırıyor. İç didişme, bölünme ve bunalım içindeki burjuva partiler yerel seçimlerde elde edebilecekleri kısmi bir başarıyla güç bulmak, güven tazelemek umudundalar. Seçim sonuçları Baykal'ın CHP'si ile birlikte artık üç parçaya bölünmüş bulunan sosyal-demokratlar için özellikle önemli. Üçünün bu seçimlerden sosyal-demokrasinin iflası ortak paydasıyla çıkacaklarını kestirmek güç değil.

Koalisyon hükümetine bağladıkları büyük umutları boşa çıkmış yığınların kısmi ye-

rel seçimlere fazla bir ilgi gösterecekleri çok kuşku. Hangi gerici burjuva partiden olursa olsun yerel yönetimler mafya türü yönetilen birer hırsızlık ve rüşvet yuvası olmaktan öte bir anlam taşımıyorlar. Kitlelerin ilgisini çekecek ve desteğini kazanacak hiç bir anlamlı icraatları olmadı bugüne kadar. Bu gerçek, sosyal-demokratların elindeki yerel yönetimler için özellikle geçerli. Bunlar yığınların yerel seçimlere ilgisini azaltan önemli etkenler.

Bununla birlikte, her seçim olayı gibi bu kısmi yerel seçimlerin de özellikle seçime konu yörelerde politik ilgiyi artıracak muhakkaktır. Özellikle İstanbul'da bundan en iyi şekilde yararlanmak, önemli bir devrimci görevdir. Alternatif yerel yönetim "projeleri" üzerine bugünün koşullarında çok anlamlı olmayan bir propaganda yerine, seçimlerin yarattığı politik ilgiyi, düzenin ve düzen partilerinin teşhiri ve mücadeleye çağrı ajitasyonu doğrultusunda kullanmak en doğru tutum olacaktır. Bunu yalnızca burjuva partilerinin genel politikalarından değil, fakat aynı zamanda yerel yönetim uygulamalarından hareketle yapmak gerekir. Son siyasal gelişmeler konusunda yığınları aydınlatmak, devletin Kürdistan'daki politika ve uygulamalarını teşhir etmek, Kürt halkının haklı mücadelesini anlatmak, teröre karşı mücadele demagojisiyle yığınların mücadelesi önüne örülen engelleri sergilemek acil bir önem taşımaktadır.

Komünistler ve devrimciler seçimlere devrimi ve sosyalizmi temsil edecek ciddi alternatif adaylarla katılmak alanındaki zayıflıklarını giderebilmiş değiller yazık ki. Bu koşullarda komünistlerin yığınlara çağrısı bir kez daha "Düzen Partilerine Oy Yok!" şiarında odaklaşacaktır.